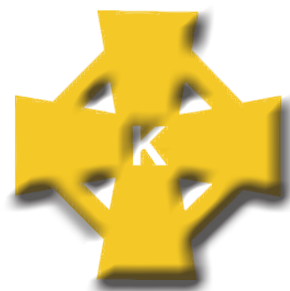

LEKMAN i KYRKAN

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund

4
2015

När juldagsmorgon glimmar
jag vill till stallet gå

Ansvarig utgivare**Anders Nordberg**

Nygårdsvägen 32
554 74 Jönköping
cagnordberg@hotmail.com

Redaktör

Britt-Louise Madsen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
madsensis@gmail.com

Redaktionskommitté

Beryll Grandell
Karfeldtsgatan 8
632 27 Eskilstuna
016-51 60 73
beryll@telia.com

När det gäller medlemskap

Juhani Ahonen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
070-557 82 41
juhani.ahonen@gmail.com

Förbundets plusgiro

Medlemsavgifter o gåvor
Pg 50 27 87 - 5

Medlemsreg och prenumeration

Allan Forsberg
Kimröksgatan 5
296 35 Åhus
044-240527
lekmanna@globalnet.net

LH Tryck, Box 224
523 25 Ulricehamn

Hemsidan

www.lekmanikyrkan.se

UPPHOVSRÄTTSSKYDD

Allt material, texter och bilder, som publiceras i "Lekman i Kyrkan" och på hemsidan www.lekmanikyrkan.se är upphovsrättsskyddat.

Användning får ske endast med Svenska Kyrkans Lekmannaförbunds tillåtelse.

Redaktionen

JULBREV

Jul - väntan över - mitt hem är pyntat. Morfars gamla elljusstake står på sin plats. Den sjuarmade ljusstaken som jag fick av pappa står mäktig på pianot och mammas hemsydda Betlehemsstjärna lyser dag och natt och sprider ett varmt sken i vardagsrummet. Jag känner doften av hyacinterna, mormors nybakade tunnbröd, tant Signes grova limpor och lussekatternas saffran, som förvandlar mitt hem till ett sagoland. Viktiga saker för mig. Jag har inget att klaga över. Samtidigt känner jag ett uns av vemod den här julen. Min gamla mamma är snart 95 år och mycket skör. Är detta vår sista jul tillsammans? Kommer hon att finnas hos oss nästa jul?

Julevagliets underbara gåva och närheten till mina kära, mamma, mina söner och deras familjer, mina bröder och deras familjer är viktigt för mig. Jag önskar att jag finge ha dem här under juldagarna. Att vi som i bandomen vore tillsammans redan på julaftonsmorgon. Så blir det inte. Mitt liv går vidare och precis som för mig går deras liv vidare med egna familjer som nu är viktigaste för dem.

Då är det skönt att jag kan vända mig till krubban, krubban som alltid finns kvar oavsett om jag har mat, pynt eller allt annat som hör julen till. Då har jag ändå kvar det viktigaste - Jesusbarnet. Han som kom för att rädda världen och den med mig. Har jag Jesus är jag aldrig fattig, med honom är jag istället alltid rik.

En rik kan hjälpa många och speciellt i dessa tider, men det verkar sitta hårt inne. Vi vill ha kvar vår komfort som vi med hårt arbete har tjänat ihop. Vi vill ha våra hus och bilar och 8 - 10 elljusstakar. Vi vill ha flera TV-apparater i våra hem. Vi har ingen lust att försämra vår vardag. Det märkliga är att när vi ger får vi det inte sämre. I vårt land kan vi ge av vårt överflöd, det borde inte orsaka något större lidande.

Så vill jag önska dig och oss alla en fridfull och välsignad jul, att få fira jul precis på det sätt som känns rätt. Min jul är redan i hamn. Jag har krubban, familjen, kyrkan och mitt julpyntade hem. Skulle vi då inte kunna bestämma oss för att dela med oss.

*Dela med dig, dela med dig
Bana väg för Herrens fred
Låt ditt hjärta flöda över
Dela med dig Tro och bed*

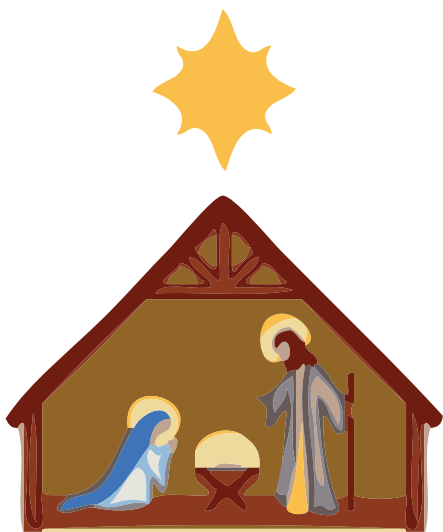
*Dela med dig av din längtan
Dela med dig av ditt bröd
Ge den frusne av din värme
Ge den svagare ditt stöd*

*Dela med dig åt en okänd
Dela med dig åt din vän.
Han som ber dig är ju Herren
Inte räknar kärleken*

*Dela med dig av din glädje
Dela med dig av din tro
Hjälp en söndrad värld att läkas
Och en fredens sådd att gro*

Britt Louise Madsen
Redaktör

GOD JUL GOTT NYTT ÅR

Det var så herdarna sa till varandra, när en Herrens ängel förkunnat för dem att en Frälsare blivit född i Davids stad. Detta budskap gäller också oss. Låt oss därför gå till Betlehem och begrunda vad som hände där. I Bibeln saknas skrifter som handlar om de 400 åren mellan ”testamentena”, från tiden efter Esra, Nehemja, Haggai, Sakarja och Malaki och fram till Jesu födelse. Guds gammaltestamentliga uppenbarelse var fullständig. Vi känner till en del om denna tid från utom-bibliska källor. Persien, Egypten och Rom styrde i tur och ordning över Juda. Under Roms herravälde från ca 60 f.Kr. blev Herodes den Store år 37 f.Kr. kung över Judéen. I Nya testamentet nämns andra med samma namn. Herodes Antipas var en son som blev romersk lydfurste över bland annat Galiléen. Det var han som lät döda Johannes Döparen. Herodes den Store dog kort efter Jesu födelse (enligt vår tideräkning år 4 f.Kr.) och hans rike delades upp mellan hans tre söner där Herodes Antipas således var en av dem. Senare placerade romarna landshövdingar över Judéen och Samarien. En av dem var Pontius Pilatus. Dessförinnan men efter ungefär 400 års tystnad sände Gud en ängel, **Gabriel**, till en präst som hette Sakarias och ängeln berättade för Sakarias att Johannes, ”**Frälsarens väg-röjare**”, skulle födas.

Denne Johannes blev sänd att ”**skaffa åt Herren ett folk som är berett**” (Luk 1:17; Jes 40:3). På samma sätt som Israels stora profeter skulle Johannes kalla Israel till omvändelse. Johannes budskap var: ”**Omvänd er, ty himmelriket är nära**” (Matt 3:2)

Sex månader efter det att ängeln Gabriel hade tillkännagett Johannes födelse, framförde han ett annat budskap från Herren. Tiden hade kommit då Guds löfte skulle gå i uppfyllelse. Guds löfte återfinns hos profeten Jesaja: ”

Låt oss gå till Betlehem !

Se, jungfrun skall bli havande och föda en son och hon skall ge honom namnet Immanuel” – Gud med oss. (Jesaja 7:14)

Herren berättade genom ängeln för Maria att hon skulle få en son, Jesus.

”I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd från Gud till en ung flicka i staden Nasaret i Galileen. Hon hade trolovats med en man av Davids släkt som hette Josef, och hennes namn var Maria. Ängeln kom in till henne och sade: ’Var hälsad du högt benådade! Herren är med dig.’ Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda. Då sade ängeln till henne: ’Var inte rädd Maria, du har funnit nåd hos Gud. Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus.

Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, och han skall härskas över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut. ’Maria sade till ängeln: ’Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man.’ Men ängeln svarade henne: ’Helig ande skall komma över dig, och den högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son. Elisabet, din släkting väntar också en son, nu på sin ålderdom. Hon som sades vara ofruktbar är nu i sjätte månaden. Ty ingenting är omöjligt för Gud.’ Maria sade: ’Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.’ Och ängeln lämnade henne.” Marias son, som blev avlad av den helige Andes kraft, var Guds helige Son.

Herren sände också en ängel till Josef, som var trolovad med Maria. Ängeln visade sig för honom i en dröm och sa:

”Josef, Davids son, var inte rädd att ta till dig Maria, din hustru, ty barnet i henne har blivit till genom den helige Ande. Hon skall föda en son och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder” (Matt 1:20,21).

Nu hade den tid kommit som Gud hade planlagt ända sedan syndafallet och hans första löfte om en Frälsare. I Gamla testamentet hade han också talat om **var** Frälsaren skulle födas – i Betlehem (Mika 5:2). När Guds tid var inne kom ett påbud om en skattskrivning från den mäktigaste härskaren i världen, den romerska kejsaren Augustus och detta påbud förde Josef och Maria till Betlehem. Där föddes i mycket stor enkelhet världens Frälsare.

”Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus, en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galiléen upp till Judéen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn. Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgen. I samma trakt låg några herdor ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: ’Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba.’

Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud. ’Åra i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.’

När änglarna hade farit från dem upp till himlen sade herdarna till varandra. ’Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta.’ De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban.

När de hade sett det berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det.

Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se; allt var så som det hade sagts dem. När åtta dagar hade gått och man skulle omskära pojken fick han namnet Jesus, det som ängeln hade gett honom innan hans mor blev havande.” (Luk 2:1-21)

Enligt biblisk lagstiftning utförs **omskärelse** av gossebarn när de är åtta dagar gamla (3 Mos 12:3) – omskärelse påbjuden av Gud som ett tecken på förbundet med honom.

När fyrtio dagar hade gått från födseln tog Josef och Maria med sig Jesus till templet i Jerusalem, som låg knappt en mil bort.

Enligt lagen skulle man offra en bagge och en duva som reningsoffer, men fattiga människor kunde offra två duvor i stället. Josef och Maria kanske skämdes över att de inte hade lika bra ställt som andra föräldrar och bara kunde offra duvor, men de anpassade sig efter omständigheterna och följde lagen. Och de blev glada och uppmuntrade av att vara i templet. Att Jesus frambars i Jerusalems tempel på den fyrtionde dagen var förenligt med påbuden i Tanach/Gamla Testamentet (Luk 2:21-40). I Jerusalem fanns en man vid namn Symeon, som var rättfärdig och from och som väntade på Israels tröst. Helig ande var över honom. Den helige Ande hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias. Ledd av Anden gick han till templet och när Josef och Maria bar fram barnet Jesus prisade Symeon Gud: ”Mina ögon har sett din frälsning, som du har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel.” (Luk 2:30-32).

Josef och Maria förundrade sig över vad som sades om Jesus. Och Symeon välsignade dem och sa till Jesu mor Maria: ”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid – ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.”

Där fanns också en kvinna med profetiska gåva, **Hanna** Fanuels dotter, av Ashers stam. Hon var till åren kommen; som ung hade hon varit gift i sju år, sedan hade hon levat som änka och var nu åttiofyra år gammal.

Hon vek aldrig från templet utan tjänade Gud dag och natt med fasta och bön. Just i den stunden kom hon fram, och **hon tackade och prisade Gud och talade om barnet för alla som väntade på Jerusalems befrielse**. Gud hade lett några judiska herdar till stallet där de tillbad Jesusbarnet i krubban. Med hjälp av en stjärna hade Gud också lett **hedningar**, stjärntydare(vise män) från östern till Betlehem, där de böjde knä för sin Herre (Matt 2:1-12). Därmed klaggjorde **Gud** redan i början av Jesu liv att han var **hela människosläktets Frälsare!**

Låt oss prisa och tacka Gud, låt oss ansluta oss till den himmelska här som ropade: ”**Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt!**” Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta.

*Bortom krubban anas tronen,
där Guds son regerar nu.
Konung över allt är Sonen.
Som han var han är ännu
människa och Gud i ett,
undret vi i krubban sett.*

*Bortom korset anas tronen,
där Guds Son som kung och präst
hyllas än i dag med tonen
ifrån tusen julars fest:
Ära åt vår Gud i höjd,*

*Frid på jorden, fred och fröjd!
Dig i dag vi stolta prisar
för att du som jordens gäst
oss en sådan omsorg visar
och har visat allra mest,
när du föddes hit till oss
för att vandra till ditt kors.*

Fridfull Jul!

Anders Nordberg
Förbundsordförande

Turistresa på hemmaplan

Svenska Kyrkans Lekmannakårer i Vänersborg och Trollhättan hade en solig söndag gemensam bussresa till Göteborgstrakten.

Efter högmässa i Västra Frölunda kyrka följde en rundtur i förorten och till Fiskebäck, en uppskattad badplats för många göteborgare.

Nu finns där Sveriges största fiskehamn och vid kajen låg fiskefartyg från både Island och Finland. Långedrag bjöd på optimistjolle tävling till lunchen. Via Älvsborgsbron nåddes Hisingen med Biskopsgården och Ramberget. Denna utsiktsplats var en uppskattad nyhet för flera resenärer.

En stor del av Göteborg och hamninloppet kan ses där uppifrån, och man kunde också se till Vinga. Hemresan gick över ännu en utmärkt utsiktsplats, Angeredsbron.

Text
Gudrun Eklund
Trollhättan

EN VÄLSIGNAD JUL

”Den enda kärlek som vi får behålla, är den som vi ger till någon annan ”

Någonstans har jag läst dessa ord. Idag blir de till en hälsning inför julen. Julen handlar väldigt mycket om gåvor och presenter, om att ge och om att få. Det är som att något sker i oss när vi får överlämna en gåva till någon annan. Att få ge, gör oss djupt mänskliga.

Ibland behöver vi nog fundera över vilka gåvor som är de viktigaste. Det viktigaste vi kan ge går inte att köpa och kan definitivt inte paketeras, inte ens i de vackraste paketen.

Det bästa i livet är alltid gratis. Ömhet, närvaro, kärlek och gemenskap. Goda ord som vi får dela med varandra, som handlar om både glädje och sorg. Det är då som vi själva får vara en gåva till någon annan. Och kan något vara större än det, att få vara en gåva till någon annan?

Ibland beskrivs vår tid som ensamhetens och individualismens. Aldrig har så många levt ensamma. Sällan har budskapet om att målet för livet är att förverkliga sig själv varit tydligare. Det är därför julens budskap om barnet i stallet blir så kontrastfullt.

Perspektiven blir helt annorlunda. Vi blir påmind om en Gud som älskar. Och som visar sin kärlek genom att ge sig själv. Gud har blivit människa. Från den stunden är livet heligt och människan helig. Allt som gavs oss är gratis, av nåd. Barnet i krubban hjälper oss att ta emot nåden och livet och ger oss gåvan att själva våga vara barn.

Julens evangelium påminner oss om att det viktigaste i livet aldrig vara en sak, ett ting. Inte ens den dyraste av julklappar. Nej, i mötet med varandra får vi visa på vem och vad den största gåvan egentligen är. Det bästa vi kan ge är kärlek. Den enda gåva som vi får behålla när vi gett bort den till någon annan.

När jag tänker mig barnet i stallet, så blir perspektiven annorlunda. Julens budskap påminner oss om en Gud som älskar. Gud visar sin kärlek just genom att ge sig själv. ”Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son.”

Inte minst i mörknande tider kanske vi inser vårt behov av varandra. Det bästa vi kan ge är kärlek. Den enda gåva som vi får behålla när vi gett bort den till någon annan. Denna kärlekens gåva synliggör Gud i detta lilla barn, som vi får ta emot också denna jul.

Hans Stiglund
Biskop
Luleå Stift

Fr v tHans Stiglund, biskop i Luleå stift, Johan Marklund, konventsrådsordförande i Luleå stift, 'Maria Antonic', ordf i Sundsvalls församlingskår och Anders Boström, 1:e vice förbundsordförande

Vid Lekmannakårens Riksmöte norr den 2-4 2015 i Umeå var en av föredragshållarna biskopen i Luleå stift Hans Stiglund. Han informerar om dagsaktuella frågor inom kyrkan. Han informerade om dagsaktuella frågor inom kyrkan. Han berättade att han för någon dag sedan kommit hem från en resa till Tromsö.

Syftet med resan var ett ekumeniskt möte. Han träffade biskopen från

Oulu stift i Finlands evangelisk-lutherska kyrka och metropoliten från det ortodoxa stiftet. Några av de frågor som de tre diskuterat vid träffen i Tromsö har bland annat varit. Barnen i vår tid, hur har barnen det? Klimathotet i Barents området och kyrkans roll i det arbetet.

Han redogjorde också för att man lyckats mycket bra med det ekumeniska samarbetet i norr.

I oktober 2017 är det 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser i Wittenberg ses som "startplatsen" för reformationen. Biskop Hans tog upp detta samtidigt som han framförde att alla vi döpta har ett uppdrag. Vi förtjänar inte själva Guds nåd utan den har vi fått genom Jesus Kristus

Lekmannakårens viktiga uppdrag att vara en samlande kraft för de frivilligarbetande inom kyrkan diskuteras. Biskop Hans ser att det kan bli en fråga han tar upp med andra biskopar i lämpliga forum. Ett förslag som framfördes var att lekmanna medverkans viktiga betydelse för församlingsarbetet tas med i Församlingsinstruktionerna som varje församling skall utarbeta.

Kyrkans uppgift i nya tiden, uppehöll Biskop Hans sig en del vid. Det minskade antalet ungdomar som konfirmeras och att personer lämnar kyrkan. Att 90 procent av befolkningen skulle vara medlemmar i svenska kyrkan ser Biskop Hans som en utopi.

Han tar även upp att den del av världen där flest nytillkomna medlemmar finns är i Afrika och Asien. Medan det i Sverige är flest andel vuxna som döps.

En fråga som i många sammanhang pratas om och som Biskop Hans ville ta upp var kyrkan i skolan. Ibland diskuteras att kyrkan inte finns i skolan men Biskop Hans visade på motsatsen. Han framhöll att det finns en stort andel lärare som är medlemmar i svenska kyrkan. På det viset menar Biskop Hans att kyrkan redan finns i skolan.

Biskop Hans framhöll även svenska kyrkans stora betydelse för svenska folket. Många svenskar går i kyrkan som en del av livet, vid konserter, som hemvändare under sommarsemester besöker ofta hemförsamlingen. Vid katastrofer är det även naturligt att söka sig till kyrkan för att få tröst. Svenska folket räknar med svenska kyrkan när man har det svårt av olika anledningar. På samma sätt som "tilltufsade" människor som livet inte farit fram så bra med ofta vänder sig till kyrkan för att få en fristad eller någon att prata med.

Maria Antonic
Ordförande
Sundsvalls församlingsskär

Stadsförsamlingen i Umeå

Lekmannakåren i Kropps församling

Amazing grace framförd genom sång och piano av och med Mathilda Nordberg

Kroppss pastorats lekmannakår har gjort namnbyte till Lekmannakåren i Kropps församling med anledning av, att vårt pastorat med fem församlingar har ändrat namn till Kropps församling. För att några frågor om olika namn inte skall uppstå, så beslöt vi oss för att ändra vårt namn. Vi är 58 medlemmar i kåren, och vi arbetar inom vår församling, med att bjuda in till församlingsaftnar med varierande program.

Som till exempel sångprogram, bildvisning och föredrag. Vi inleder våra aftnar med en lekmanaledd betraktelse på en bibelvers samt bön och psalmsång. Sedan serveras det kaffe med goda bullar och gott pålägg. Även ett litet lotteri med fina vinster från medlemmarna, för att stärka kårens kassa. Därefter tar kvällens gäst över programmet.

Kvällen avslutas med en aftonbön, psalmsång och välsignelse ledd av en präst. Vi har fyra präster i vår församling varav en är kyrkoherde, som är medlem i kåren. Vi har ett mycket gott samarbete med våra präster, och det är alltid någon av dem som tjänstgör vid våra arrangemang. Ett tillfälle som jag gärna berättar om är, att som programpunkt vid en av våra församlingsaftnar deltog alla prästerna. Samtliga hade valt ut ett bibelstycke, som man läste och sedan gjorde en betraktelse över och avslutade med en psalm, som församlingens organist spelade.

Mörarps kyrka i Lunds stift

Medlemmar i församlingskåren

Medlemmar i församlingskåren

Det har kommit mycket uppskattning för det programmet, så det har beslutats att ha en repris till hösten. Kåren står även för skärtorsdagsmessa, som är sammanlyst till en av kyrkorna. Då bjuder vi in en solist att sjunga i kyrkan, samt vid efterföljande samkväm i församlingshemmet. Vi har en friluftsgudstjänst i juni, som vi också står för, med inbjuden sångsolist. På hösten har vi en gudstjänst, som vi kallar tillsammans med, där vi också medverkar och anlitar solist. Vi har många duktiga ungdomar i församlingen, som vi gärna bjuder in som solister vid dessa tillfällen. Gudstjänsterna leds alltid av en präst med lekmanamedverkan. Allt detta och lite till kan vi klara av, på grund av att vi får ett generöst anslag av församlingen varje år, samt att vi stötts av våra präster, musiker och församlingen som är mycket tacksamma och positiva till vårt arbete. Det är en stor glädje och välsignelse att få arbeta på sådana villkor. Tacksamheten går också till kårrådet och alla medlemmar som ställer upp på ett föredömligt sätt. Resumé: En kår som fungerar bra och blir till inspiration på många sätt. Vi har också ett mycket gott samarbete med Helsingborg-Raus lekmanakår, och vi besöker varandras församlingsaftnar i god gemenskap i Guds namn.

Text
Kurt Mellby
Foto
Anders Nordberg

Komminister Maria Dahlman som håller aftonbön.

Kyrkodag i Lindome

Göteborgs stifts lekmän var samlade till kyrkodag i Lindome. 26 medlemmar mötte upp från Hjärtum/Västerlanda i norr till Kungsbacka i söder.

Vännerna i Lindome hälsade oss välkomna i kyrkans hus med kaffe o smörgås vid ankomsten. Klockan 11 startade veckomässan i Lindome kyrka med Stefan Risenfors. Mässan inramades av god musik. Kollekten till Världens barn inbringade: 1191 kr.

Konventsordföranden hälsade välkommen till Kyrkodagen och då särskilt Biskop Per. Biskopen talade över ämnet Uppåt visar korskrönt tinne - om kyrka, folk och gudstjänst. Han gav en bild av kyrkans kris för 100 år sedan, ungkyrkorörelsen, småkyrkorörelsen och dagens situation, som kräver firande av gudstjänst.

Därefter samlades gruppen till en mycket god lunch i Kyrkans hus. Ulla Richardsson lämnade en rapport från Kyrkomötet, där utskotten nu lämnat förslag till det beslutande kyrkomötet i november.

Rapport från årets Hjodagar, som var mycket givande och visade på böns kraft, lämnades av konventsordföranden, Evert Josefsson, som även hälsade välkommen till Viskafors för konventet i vår.

Mötet avslutades med bön.

Text o foto
Evert Josefsson
Ordförande
Göteborgs stiftskonventsråd

FAMILJENYTT

UPPVAKTNING

HUGO BOLIN

80 ÅR

Min vän Hugo Bolin har firat sin 80:de födelsedag, en dag väl värd att firas. Hugo är en gentleman på alla sätt och vis.

Hugo växte upp i lilla Multrå strax norr om Sollefteå. Efter skolan utbildade han sig så småningom vid Uppsala universitet till lärare i svenska.

Hugo har arbetat bl a för SENSUS och för Sveenska kyrkans lekmanaförbund. För lekmanaförbundet har han varit verksam på såväl kårnivå som stift- och riksnivå.

Hans största tillgång har ändå varit hns trygga och trofasta personlighet. Oavsett vilket uppdrag han har åtagit sig har han utfört arbetet idogt och med energi. Han är en kunnig person och en person man kan lita på i alla väder.

Har man lyckats att få Hugo til sin vän kab man skatta sig lycklig och har inte många bekymmer kvar i världen. Han har under åren visat bl a mig en enorm omsorg och till Hugo har jag kunnat komma med små och stora problem och alltid funnit stöd och. Jag gratulerar honom på högtidsdagen av hela mitt hjärta. Tack Hugo för att du är min vän.

Britt Louise Madsen
Vän

FAMILJENYTT

TILL MINNE

HENRY GERENMARK

Henry Gerenmark in memoriam.

Fredagen den 3 juli avled hedersordföranden i Trollhättans lekmannakår, Henry Gerenmark, i en ålder av nyss fyllda 90 år. Henry föddes och växte upp i Borås, där han sedermera blev student. Efter studier vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg utexaminerades han som civilingenjör vid väg och vattenbyggnadslinjen. Han hade därefter tjänster vid flera ingenjörsbyråer och byggnadskon-tor för att sedan utses till fastighetschef i Trollhättans stad, en befattning som han innehade fram till sin pensionering. Henrys intresse och engagemang för kristen tro, kyrka och församlingsliv grundlades redan under uppväxtåren hemma i Borås. En stor del av detta engagemang har genom åren fått sitt utlopp i Kyrkans lekmannakår i Trollhättan. Här har han varit medlem i nästan 50 år och här har han också under 25 år innehaft ordförandeskapet, som han utövat med känsla, stolthet och personlig omsorg.

Vid sidan om Lekmannakåren har Henry ägnat mycken tid åt andra, kyrkliga förtroendeuppdrag på lokalplanet såsom kyrkoråd, kyrkofullmäktige och kyrkvärdskap i Trollhättans kyrka. På stiftsnivå har han varit verksam i både Skara stiftsstyrelse och stiftsfullmäktige samt ledamot av domkapitlet. Henry har också värdesatt hemmet och familjen; hustrun Ingrid, som i stort som smått varit en bärande pelare i det gemensamma livsbygget och de tre sönerna, Bo, Lars och Dan. Det vackra hemmet har alltid varit gästfritt och välkomnande med Henry och Ingrid som det perfekta och omtänksamma värdparet. Vid begravningsgudstjänsten i Trollhättans kyrka den 7 augusti utgick grifteta-let från Paulus ord i 1 Kor. 3:11: "Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns och den är Jesus Kristus." Som son till en byggmästare och själv mycket kunnig på det byggtekniska området, visste Henry hur viktigt det är med grunden för ett husbygge. Men han var också lika införstådd med och medveten om betydelsen av en solid grund för livsbygget.

Det finns en grund, som redan är lagd. På den grunden byggde Henry sitt liv. Han visste också hur viktigt det var med underhållet. I kyrkans gudstjänster, lekmannakårens bibelstudier och samtal och genom eget studium höll han sin egen livsbyggnad fräsch, spänstig och vital. Vi tackar för vad Henry fått betyda och utträta som en glad, engagerad, initierad och respekterad lekman i vår kyrka. Vi delar saknaden och sorgen med Henrys familj men också glädjen och tack-samheten.

Lars-Åke Petersson
Lekmannakårens kaplan

GUNNAR STRÖMBÄCK

Onsdagen den 15 juli lämnade Gunnar Strömbäck det jordiska livet efter en tid med vacklande hälsa. Han blev 88 år.

Gunnar var sin hemort Töre och sin bostadsort Luleå trogen i stort sett hela sitt liv. I nära 50 år var han också en trogen medarbetare i Luleå Domkyrkoförsamling - först med olika arbetsuppgifter som anställd och efter pensioneringen som frivillig medarbetare. Han var ambitiös och pliktrogen och hans engagemang för kyrka, församling och gudstjänstliv visade sig även i det kyrkopolitiska arbetet. Att lekmännens roll var viktig visade Gunnar genom att ta ansvar i Luleå stiftskonvent där han under flera år var vice ordförande. Trots en svår bilolycka och att han gång på gång under de senaste 20 åren drabbats av sjukdom glömde han inte sina vänner i församlingskåren och vi förvånades många gånger över att han orkade delta i våra sammankomster. Det viktigaste i Gunnars liv var ändå samhörigheten med familj, släkt och vänner och vid sin sida hade han sin hustru Inga-Britt som inte sparade på sina omsorger om Gunnar. Ett stort stöd var också döttrarna Ewa och Margaretha med familjer.

Vi minns Gunnar med glädje och ber:
När omsider vår sista afton kommer, låt oss då få somna in i Din frid så att vi får vakna upp i Din härlighet, genom Din Son Jesus Kristus, vår Frälsare. Amen.

För Luleå stiftskonvent
Karin Persson, Skellefteå
fd ordförande

Lagmansgårdens spelmän

Lekmannagudstjänst i Torsåker

Söndagen den 18 oktober var det åter dags för Torsåkers församlingskår att svara för lekmannagudstjänst i Torsåkers kyrka. Gudstjänsten leddes av Ingrid Andersson. Predikade gjorde Ola Kuremyr från Ovansjö som tacklade dagens tema genom att ta gudstjänstbesökarna med på en vandring som startade i Gamla testamentet och som några tusen år senare landade i Nya testamentet fortfarande med bibehållande av det tema som gällde för söndagens gudstjänst: Att leva tillsammans.

Gudstjänsten inramades av Lagmansgårdens spelmän från Ovansjö som bjöd på sång och musik från både lokala och nationella uphovsmän.

Lite av frälsningsstämning infann sig i kyrkan då spelmännen lyckades dra hela församlingen med sig i "Pärleporten" och "Han är min sång och min glädje". Ett av huvudnumren blev Roland Cedermarks stämningsfulla "Sången till byn"

(Jag vill bo i en by nära skogen) som nästan kan tyckas vara specialskriven för Torsåkers kyrka vars församling i geografiskt avseende till stor del utgörs av mindre byar smakfullt utplacerade i skuggan av milsvida skogar.

Efter gudstjänsten inbjöds till traditionsenlig kyrklunch i församlingshemmet

Text o foto
Staffan Berglind, vice ordf i
Torsåkers församlingskår

Lekmannapredikanten Ola Kuremyr

Måndagskväll på Bymarken

Farsoter och Epidemier - En odyssey från pest till ebola.

Bymarks kyrkans lekmanakår i Växjö stift bjöd in till en lekmanakväll i Bymarks kyrkan måndagen den 21 september 2015 kring rubricerat tema hämtat från titeln på en av de böcker som kvällens huvudperson och föredragshållare, infektions- och smittskyddsläkaren, tillika prästen Per-Erik Åbom, har skrivit.

Per-Erik sammanfattade sitt föredrag med att det inte sällan använda begreppet Ve och Fasa är ett samlat begrepp för mänsklighetens erfarenheter av och inställning till farsoternas härjningar. De många farsoterna har under årtusenden orsakat ve – med lidande, tragedier och död – och fasa – med den gnagande oron över vad man skulle kunna förvänta sig härnäst av nya, okända, kanske ännu värre hemsökelse. Samtidigt med skräcken och eländet som hört till, och också hör till dagens epidemiska sjukdomar finns en fascination kring farsoterna, en fascination som Per-Erik uppgav sig ha varit drabbad av alltsedan han 1968 fick möjlighet att inleda sina medicinska studier vid Karolinska Institutet i Solna. Kvällens föredrag kom att koncentreras dels till begreppet och innebörden av pest – en alla tiders farsot med en uppdelning i tre säkerställda pestpandemier, dels till sjukdomar, farsoter och hemsökelse i Bibelns texter. Per-Erik berörde inte bara pest utan också andra allvarliga

Bymarks kyrkan

Här är inte utrymme för mer information och lärdom än den Per-Erik förmedlade kring pest och vår tids digerdöd - ebola. **Pest** - När man talar om pest utgår man enligt flera lexika från det latinska ordet pestis eller pestilentia som uttyds böldpest eller orientalisk pest. Det engelska ordet plague är förknippat med det latinska ordet plaga och det grekiska ordet plege vilka båda har med slag (numera

benämnt stroke) att göra. Svensk uppslagsbok ger oss sin definition: "förr farsot, epidemi i allm., numera en akut infektionssjukdom med stor dödlighet ofta uppträdande i epidemier." Per-Erik berättade att pestsjukdomen består av ett sinnrikt samspel mellan orsaken (pestbacillen), förutsättningen

År 1894 upptäckte två bakteriologer var för sig bakterien när den tredje pestpandemin hade spritt sig från Kina till Hongkong. Man har identifierat flera varianter av bakterien vilka har kunnat kopplas till de kända tre större utbrotten – antiqua (orsakade den justinianska pesten), medievalis (orsakade digerdöden) och orientaliska (orsakade den kinesiska - med Hong Kong – pesten). Den sistnämnda förekommer fortfarande i våra dagar. Bakterien är temperaturberoende med trivsel vid en temperatur under 24 grader celsius. Vid högre temperatur avtar bakteriens förmåga att klumpa ihop sig vilket i sin tur minskar smittrisen.

Vektor - är nästan alltid pestloppan som föredrar en temperatur mellan 15 och 20 grader celsius. Vid högre temperatur blir loppornas aktivitet lägre.

Infektions- och smittskyddsläkaren, tillika prästen Per-Erik Åbom

sjukdomar som kolera, mjältbrand, hiv, tuberkulos, polio, klamydia, smittkoppor, gula febern, salmonella, malaria, afrikansk sömnsjuka, lepra eller spetälska och vår tids digerdöd – ebola.

för smittspridningen (i de flesta fall av en vektor) och det värddjur som smittspridaren (vektorn) behöver för sin överlevnad så att infektionen kan leva vidare (en gnagare).

Värd djur – Gnagare är idealiska värd djur medan vi människor i detta sammanhang betraktas som en nödlösning, som kan duga om inget annat finns att tillgå. I samband med de stora pestpandemierna inträffade en omfattande råttedöd, och pestloppor sökte sig då i större utsträckning till människor. Smittas en råtta av pestbaciller dör den som regel inom ett par dygn.

Smitta – När en loppa suger blod från ett pestsmittat djur får den i sig pestbakterier. Bakterierna klumpar ihop sig och blockerar området mellan loppans matstrupe och dess matsäck. Loppan kan då inte tillgodogöra sig den näring som den just har sugit upp och eftersom den fortfarande känner sig hungrig fortsätter den att suga blod, kanske på en annan individ. Vid denna förnyade måltid ”kräks” den upp den propp som bildats av bakterier, och dessa överförs då till det bitna djuret. Eftersom loppan aldrig blir mätt jagar den desperat vidare för att stilla sin hunger och kan därigenom på kort tid sprida smittan till många individer – oavsett om det nu handlar om råttor eller människor – innan den slutligen dör av vätskebrist.

Sjukdomen - Man skiljer mellan några olika former av pest – Böldpest, Lungpest och Septisk pest (pest med blodförgiftning). Böldpest är den mest kända och den allra vanligaste formen av pest. Ett av de vanligaste symtomen vid böldpest är bölder i lymfkörtlarna, som regel i ljumskar eller armhålor beroende på var loppan sugit blod och överfört smittan. Patienten får också hög feber och blir omtöcknad. Vid böldpest kan man med tidig och kraftig antibiotikabehandling minska dödligheten från drygt hälften av de sjuka ner mot 10 – 20 procent. Vid lungpest finns infektionen i lungorna dit bakterierna når genom blodet från en böld. En patient som har lungpest sprider också bakterier omkring sig med utandningsluften och man kan därför bli smittad bara genom att vistas i närheten av en sådan patient, ett exempel på direkt smitta mellan människor. Lungpest och septisk pest är i princip alltid dödliga.

Det finns tre teorier om pestens ursprung eller dess rötter. Man brukar nämna höjderna i Himalaya (1), de stora stäppområdena i centrala Asien och Kina (2) samt, vilket är det mest troliga, de stora sjöområdena i östra Afrika. Egypten spelar en viktig roll i pestens historia. Åtskilliga årtusenden före Kristi födelse hade pestbacillen där funnit sin favoritgnagare, nilråttan (*Arvicanthis niloticus*), som senare under faraonisk

tid ersattes av svartråttan (*Rattus rattus*), som vi förknippar med digerdöden och de andra stora pestutbrotten.

Per-Erik berörde de ställen i Gamla testamentet (GT) där det talas om sjukdomen boskapspest och bölder hämtat från Andra Mosebokens 9 kap 1-12 – den femte och sjätte plågan. ”Herren sade till Mose: ’Gå till farao och säg: Så säger Herren, hebreernas Gud: Släpp mitt folk så att de kan frambära offer åt mig. Om du vägrar och fortsätter att hålla dem kvar skall Herren låta en svår pest drabba din boskap på fälten. . . .’ ”Herren sade till Mose och Aron: ’Ni skall ta händerna fulla med sot från er smältugn, och Mose skall kasta upp det i luften mitt framför farao. Sotet skall falla ner som damm över hela Egypten och variga bölder skall stå upp på människor och boskap.’ ”

Ordet pest förekommer ganska ofta i bibeltexten. Frågan är om det då handlar om den specifika bakteriesjukdomen eller om någon olycka i största allmänhet? Enligt Per-Erik är det inte uteslutet att bibeltextens pest faktiskt är en medicinsk term på två bibelställen där det i GT finns beskrivningar av något som kan passa ihop med sjukdomen. I 1:a Sam. 4-6 skildras en av de många strider som israeliterna utkämpade mot filistéerna. Efter en förödande förlust vid Silo förlorade man arken som krigsbyte och den fördes bort till Ashdod där den placerades vid sidan av en filisteisk gudom, Dragan. Men som det står skrivet i 1 Sam 5:6a: ”Herrens hand vilade tungt över folket i Ashdod, både i själva staden och på landsbygden: han höll dem i skräck och ansatte dem med bölder.”

Som den hemsökelse beskrivs – med stor dödlighet och att ”de som inte dog drabbades av bölder” – kan man tänka sig att det skulle kunna vara frågan om ett pestutbrott med förödande följder. I bibeltexten talas också (1 Sam 6:5) om den förödelse som jordrättor spred vid den tiden.

Det andra bibelstället som skulle kunna handla om pest gäller den händelse då Jerusalem belägrades år 701 f.Kr. av den assyriske kungen Sanherib, 2 Kung 18-20. Ett kortare parallellställe finns i 2 Krön 32. Mot de inestängda Jerusalemsborna stod en överlägsen fiendestyrka och situationen var närmast hopplös för de belägrade som leddes av kung Hiskia. När judarna inte ville följa med till assyriernas rike, trots härliga löften om att få äta och dricka i överflöd, var och en från

sin egen brunn, sin egen vinstock och sitt eget fikonsträd. Att avvisa detta var näst intill att gräva sin egen grav. Då inträffade det som beskrivs som ett mirakel, för den natten drog Herrens ängel ut och tillintetgjorde 185 000 man i det assyriska lägret; nästa morgon låg de alla döda (2 Kung 19:35). I bibelforskningen har man tänkt på kolera som ett alternativ till pest, vilket enligt Per-Erik är osannolikt eftersom kolera inte förekom utanför Indien förrän på 1800-talet. Pandemi är när en infektions- sjukdom sprids över stora delar av världen och drabbar en stor andel av befolkningen i varje land. Drabbas bara ett enskilt land talar man istället om en epidemi. Per-Erik berättade att det finns tre historiskt säkerställda pestpandemier.

Den första pandemin kallas den justinianiska pesten, eftersom den började då kejsar Justinianus var kejsare i det romerska riket (527-565). Pandemin pågick i synnerhet under åren 540 – 634 men var inte helt försvunnen förrän efter år 767. Att det verkligen rörde sig om en pest har kunnat bekräftas sedan man i skelettdelar har funnit spår av pestbacillen.

Den andra pandemin var digerdöden 1347 – 1351 som sedan pågick med ständigt nya epidemiutbrott fram mot 1800-talet. Man är rätt övertygad om att denna andra pestpandemi kom från Asien, förmodligen med Centralasien som startpunkt. Under 1330-talet drabbades norra Kina av en naturkatastrof som fick omfattande följder. Stora översvämningar ledde till att mängder av människor tvingades på flykt. Med människorna följde också många djur, inklusive de allestädes närvarande råttorna. Därmed fanns förutsättningarna för att en av råttor beroende smitta skulle kunna spridas. Troligast är att pesten nådde till de södra delarna av Ryssland i mitten av 1340-talet och 1347 kom pesten till staden Kaffa (Feodosia) som var en viktig hamn- och handelsstad. Pesten (digerdöden) kom med mongoliska styrkor (Gyllene Horden) som belägrade staden. De belägrade styrkorna försvagades av pesten och deras hopp att om att verkligen inta Kaffa äventyrades. De tillgrep biologisk krigsföring. De egna pestdöda soldaterna (lik) inklusive medföljande loppor kastades med katapulter över stadsmuren och lopporna sökte på pestloppors vis nya ”skafferier” som de fann i form av de belägrade eller de i staden boende råttorna.

Det uppstod panik och pestsmittade människor flydde från Kaffa, en flykt som vattenvägen förde smittan till Messina på Sicilien, till Venedig och till Genua.

Sedan pesten fått fäste i Europa fortsatte den att sprida sig över den europeiska kontinenten i nordlig och nordvästlig riktning med en hastighet av cirka 2 km/dag. I norra delen av Europa och i England gick spridningen något långsammare, 0,5-1 km/dag. Under vinterhalvåret spreds sjukdomen i mycket liten omfattning. Sjukdomen visade sig hos oss först som bölder ljumskar och armhålor. Bölderna varierade mycket i storlek, somliga kunde bli upp till ett äpples storlek medan andra var betydligt mindre. Från ljumskar och armhålor spred sig dessa dödliga pestbölder och kunde, som det verkade, helt slumpmässigt uppträda överallt på kroppen. Något senare under sjukdomsförloppet kunde det förutom bölder även uppstå svarta eller blygrå fläckar på armar, lår ja överallt på kroppen, enstaka stora hos vissa, ett större antal fläckar av varierande storlek hos andra. Sådana fläckar ansågs vara ett lika säkert tecken på kommande död som pestbölderna eller näsblödningar i Orienten hade varit. Nästan alla dog på tredje dagen efter det att nu nämnda tecken hade visat sig. Farsoten som utplånade 30 – 40 procent av befolkningen (var tredje medborgare) var av allra värsta slag, då inte bara friska personer som samtalade eller umgicks med de drabbade insjuknade eller dog på samma sätt, utan sjukdomen tycktes även överföras till dem som rörde vi de pestsjukas kläder eller andra föremål som hade tillhört dessa. Flertalet forskare håller fast vid att diger(stor) döden var en form av pest med råttor och loppor som huvudaktörer (böldpest), denna sjukdom förenad med lungpest då smittsamheten var som högst. Några har dock föreslagit att det kan ha varit fråga om en farsot liknande hemorragisk feber, sådan som vi i våra dagar förknippar med t.ex. ebola och lassafeber.

Den tredje och fortfarande aktuella pandemin (Oceanernas pest) startade i Hongkong 1894. Pandemin pågår fortfarande, om än i mycket ringa omfattning. Det var i samband med denna pandemin som forskarna hittade pestbacillen och kunde klargöra infektionsförloppet. Spridning av pest skedde då främst sjövägen. Såväl San Francisco som New York drabbades. Kineser, japaner, italienare och andra 'mindre önskvärda' immigranter kom i skottgluggen.

I Sverige har det inte förekommit något pestfall sedan 1927, då fyra besättningsmän på ett norskt fartyg (som kommit från Senegal) destinerat till Gävle insjuknade och fartyget hänvisades till karantänsstationen.

Ebola – vår tids digerdöd? Ebolafeber är den senaste i en ganska lång rad i en grupp av likartade sjukdomar som hemsökt mänskligheten och den kommer säkert inte att vara den sista. Gruppen kallas för hemorragiska febrar, vilket på svenska ofta blir blödarfebrar. Av namnet framgår ett par av de mest typiska symptomen – blödningar och feber. Patienten med blödarfeber har hög feber och muskelsmärter samt ofta mycket omfattande blödningar i kroppen men också blödningar ur kroppens olika öppningar och i huden. Virus angriper inte bara slemhinnor utan även olika inre organ. Detta brukar leda till organsvikt av lever, njurar och hjärta vilket tillsammans med svår uttorkning på grund av vätskebrist brukar vara den direkta dödsorsaken. Också andra symptom som utslag och diarré är vanliga. Under senare delen av 1900-talet har en rad olika blödarfebrar upptäckts och några av dem har varit lite vanligare än andra. De viktigaste tre blödarfebrarna med ett första sjukdomsfall under slutet av 1900-talet är Marbugfeber upptäckt 1967 i Central Afrika med hög dödlighet, Lassafeber upptäckt 1969 i Nigeria (Västafrika) med 30 procentig dödlighet och Ebolafeber, upptäckt 1976 i Central- och Västafrika med hög dödlighet.

Första gången som ebolafeber diagnostiserades var alltså 1976 vid ett par större utbrott i Zaire och södra Sudan, då över 600 människor insjuknade och där dödligheten var ca 70 procent. Namnet ebola kommer från en flod i Kongo-Kinshasa. Nu känner man till fyra varianter av viruset. Efter 1976 har en rad stora utbrott inträffat. Dödligheten i dessa utbrott har legat mellan 80 och 90 procent, aldrig under 50 procent. Inkubationstiden vid ebolafeber – som har diskuterats mycket i samband med det senaste aktuella utbrottet - handlar om några dagar, ibland upp till två veckors tid, men aldrig mer än 21 dagar. Man kan därför ange en gräns för hur länge en person som kan ha utsatts för smitta måste hållas isolerad för att inte föra eventuell smitta vidare.

Den typiska symptomen med hög feber, blödningar och ökade skador på inre organ brukar leda till en mycket allvarlig sjukdomsbild, där den sjuke oftast dör efter några dagars sjukdom.

Vätskebrist och organsvikt i kroppen är de vanligaste orsakerna till döden. Den som överlever sjukdomen får immunitet. Diagnosen ställs genom att man påvisar virus hos den sjuke, vilket kan ske med flera olika metoder. Skulle ebolafeber misstänkas hos en patient i Sverige sker provtagning eller diskussion med ett s.k. högrisklaboratorium som genomför virusanalyserna och vården sker på en specialavdelning som finns i Linköping. Någon effektiv behandling av filovirus eller profylax mot dem i form av vaccin finns ännu inte.

I december 2013 dog den förste patienten i det då aktuella utbrottet i gränstrakterna mellan Guinea, Sierra Leone och Liberia, varefter smittan snabbt spreds i det tätbefolkade området. Det verkliga antalet insjuknade och döda är svårt att uppskatta men man tror att det kan handla om flera tiotusental fall. I de senaste tillgängliga siffrorna – februari 2015 – översteg antalet sjuka 20 000 och drygt 8 000 döda. Dödligheten skulle därmed vara anmärkningsvärt låg (40 procent) i detta utbrott men det finns mängder av osäkra faktorer, så siffrorna måste tolkas med försiktighet. Enstaka fall har – trots användande av skyddsutrustning – inträffat bland vårdpersonal, och smitta har också skett från patienter som vårdats på västerländska sjukhus. Enligt Per-Erik borde den skyddsutrustning som fanns tillgänglig vara tillräcklig för att ge ett säkert skydd, men kanske kan man ha missat något moment då skyddsutrustningen tagits av efter ett arbetspass. Den ursprungliga misstanken var att ebolavirus kom från apor – ungefär som med hiv – men den forskning på området som skett under 2014 pekar mot att det är troligare att fladdermöss – afrikanska flyghundar – är virusreservoaren. Fladdermöss blir inte sjuka av dessa virus, men kan sprida dem vidare.

Kvällen avslutades med en andakt präglad av eftertanke och respekt för ondskans makt men också och allra främst präglad av rop till Gud om barmhärtighet för alla sjuka, om skyndsamt ingripande, om läkedom och hälsa och om lindring åt alla som lider samt därtill att de drabbade ska vara förvissade om och uppleva Guds mäktiga hjälp - allt i tacksamhet över den kraft, det löfte och den gränslösa nåd som hör Herren till.

Anders Nordberg
Förbundsordförande

Förbundsråd och övriga funktionärer 2014-2016

Uppdaterad 2015-11-20

FÖRBUNDS- LEDNING	Namn födelsedata	Adress + e-post	Tel nr
Förbundsordf	Anders Nordberg	Nygårdsvägen 32 554 74 JÖNKÖPING cagnordberg@hotmail.com	036- 71 13 63 0708-95 28 28
1:e vice förbundsordf	Anders Boström	Södergatan 4 914 41 RUNDVIK anders.bostrom.svl@telia.com	0930-300 75 0703-99 22 97
2:e vice förbundsordf	Gerd Holmström	Nygatan 12 A 731 30 KÖPING gmt@koping.net	0221-320 77 0705-93 20 77
Förbunds- kassör Förbundsbutiken	Juhani Ahonen	Rådhusgatan 81 831 45 ÖSTERSUND juhani.ahonen@gmail.com	063 – 12 30 30 0705- 57 82 41
Förbunds- sekreterare	Marie Nederman	Hästhagen 8 D 263 63 VIKEN marie.nederman@telia.com	042-23 86 32 0702-69 73 97
Vice förbundssekr	Sven - Erik Huss	Apoteksgatan 4 A 643 30 VINGÅKER svenerichuss@outlook.com	070- 661 06 24
Hedersordf	Carl-Axel Axelsson	Strömkarlsvägen 87 167 62 BROMMA ca.vocatus@gmail.com	08-26 17 02 0766-33 90 90
Hedersmedlem	Carl Eric Abrahamson	Gunnargårdsvägen 6 523 72 TIMMELE ulla@timmele.com	0321-303 02 070-593 82 05
Förbundsredaktör	Britt-Louise Madsen	Rådhusgatan 81 831 45 ÖSTERSUND madsensis@gmail.com	063 – 12 30 30 0705-92 44 39
Medlemsregister	Allan Forsberg	Kimröksgatan 5 296 35 ÅHUS lekmanna@globalnet.net	044-24 05 27
Webbmaster	Johan Liw	Birkagatan 28 B 113 39 Stockholm	

STIFTSREPRESENTANTER

Uppsala stift 01	Roger Karlsson (Ordinarie)	Tillinge Lisselås 6 745 94 ENKÖPING roger.rk.karlsson@svenskakyrkan.se	0171-44 60 32
	Margareta Johansson (Ersättare)	Storgatan 43 824 52 HUDIKSVALL	0703-24 96 29
Linköpings stift 02	Jan Henriksson (Ordinarie)	Norra Storgatan 9 598 71 Södra Vi henriksson.erikslund9@telia.com	0492-205 56 070-545 81 38
	Britt Andersson (Ersättare)	Radhusvägen 17 598 70 STOREBRO britt.e.andersson@svenskakyrkan.se	0492-307 50 0702-60 97 48
Skara stift 03	Anders Åström (Ordinarie)	Ödenäs Östergården 327 441 95 ALINGSÅS astrom.anders@gmail.com	0322-530 32 070-595 28 08
	Benny Ohlsson (Ersättare)	Ryssbygräns 504 72 BORÅS benny.Ohlsson@gmail.com	033-24 30 81 0703-39 08 88
Strängnäs stift 04	Beryll Grandell (Ordinarie)	Karlfeldtsgatan 8 632 27 ESKILSTUNA beryll@telia.com	016-51 60 73
	Sven - Erik Huss (Ersättare)	Apoteksgatan 4 A 643 30 VINGÅKER svenerichuss@outlook.com	070- 661 06 24
Västerås stift 05	Lars Rydje (Ordinarie)	Nyckelby 53 781 94 BORLÄNGE lars.rydje@svenskakyrkan.se	0243-22 00 33
	Birgitta Mattsson (Ersättare)	Ingelsgatan 15 A 784 35 BORLÄNGE	0243-825 98
Växjö stift 06	Kerstin Göransson (Ordinarie)	Aker Mellangård 301 314 92 LÅNGARYD aker-rmellangard@telia.com	0345-130 25 0709-69 39 63
	Sonja Sjölander (Ersättare)	Skungelidsvägen 48 571 34 NÄSSJÖ sjolander-sonja@gmail.com mailto:sjolander-sonja@gmail.com	0380-106 52 0704-67 61 92

Lunds stift 07	Birgitta Dérand	Sankt Jörgens väg 20 296 35 ÅHUS derand@tele2.se	044-24 33 28 073-222 13 14
Göteborgs stift 08	Evert Josefsson (Ordinarie)	Skansenvägen 30 515 34 VISKAFOR evjos33@gmail.com	033-29 11 56 070-603 59 20
	Elsie Sundberg Ersättare	Kyrkeby 14 463 93 VÄSTERLANDA elsie.sundberg@telia.com	0520- 65 20 01
Karlstad stift 09	Vakant		
	Melvin Ribbing Ersättare	Ripstigen 21 654 68 KARLSTAD melvin.ribbing@telia.com	054 – 83 58 78 0705-26 79 45
Härnösand stift 10	Lars Lindström (Ordinarie)	Köpmangatan 1 891 33 ÖRNSKÖDSVIK lars.lindstrom.ovik@gmail.com	0705- 21 70 93
	Hugo Bolin Ersättare	Nackstavägen 25 C 853 51 SUNDSVALL (saknar e-mail)	060-17 25 26 0706-37 48 57
Luleå Stift 11	Johan Marklund (Ordinarie)	Orkestervägen 128 931 46 Skellefteå johmark@hotmail.se	0910- 56 756 0708-70 75 40
	Anders Boström Ersättare	Södergatan 4 914 41 RUNDVIK anders.bostrom.svl@telia.com	0930-300 75 0703-99 22 97
Visby stift 12	Uppgift saknas		
Stockholms stift 13	Gunnel Berggren Larsson (Ordinarie)	Skärgårdsvägen 262 D 139 31 VÄRMDÖ gunnelberggrenlarsson@gmail.com	0702-28 31 16
	Johan Brinck (Ersättare)	Åkerbyvägen 126 187 37 TÄBY johan.brinck@ownit.nu	0707-53 76 31
	Britt-Marie Bergström Ersättare	Tavastgatan 18 1 tr 118 24 STOCKHOLM	0736-78 67 18

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER

REVISORER	Lena Karin Lundgren	Frösövägen 29 B	0706-75 18 04
Ordinarie		832 44 FRÖSÖN	
		lundgren.balk@comhem.se	

	Rolf Gustav Svedberg	Risslersgatan 21 B	063-12 95 71
		832 43 FRÖSÖN	0706-37 16 72

REVISORER	Jan Rask	Centrumgatan 6, Lgh 1102	040- 41 33 29
	Ersättare	234 33 LOMMA	0706- 35 78 18
		(saknar e-mail)	

	Lennart Eskilsson	Vankivavägen 13 B	0433-711 87
		281 49 HÄSSLEHOLM	0451-62 238

HELA MÄNNISKAN

Representant	Ingvar Johansson	Vallgatan 27	0476- 10 687
	Ordinarie	343 34 ÄLMULT	
		(saknar e-mail)	

	Anita Mörkenstam	Nockeby kyrkväg 60, 1	0702-54 00 47
	(Ersättare)	167 74 BROMMA	

SENSUS	Priscilla Helenius	Axvägen 3 A	060 – 12 12 48
Representant	(Ordinarie)	853 50 SUNDSVALL	0730-40 83 98
		priscildahelenius@comhem.se	

	Hans Magnér	Södra Åsavägen 15	0457-350 79
	(Ersättare)	370 24 NÄTTRABY	0768-98 59 81
		magner@live.se	

IDEELLT FORUM

Representant	Kjell Aggefors	Amatörvägen 51	08- 649 14 21
	Ordinarie	122 40 ENSKEDE	
		kjell@aggefors.se	

Ersättare	Marianne Sundström	Svanvägen 69	0660-15 445
	Ersättare	891 40 ÖRNSKÖLDSVIK	0768- 43 30 46

VALBEREDNINGEN

Ordförande	Kjell-Arne Green	Strömbergsgatan 1	042-33 15 05
		363 57 HÖGANÄS	
		kjell-a_green@hotmail.com	

Predikan 21 e trefaldighet 2015 i Väsby

Det sägs ett antal gånger varje dag. Det är det mest använda ordet hos våra politiker de senaste veckorna. Det är ett ord som kan tolkas och gestaltas på flera olika sätt. Jag tror du redan har räknat ut vilket ord jag syftar på. Ordet finns också med i denna söndags tema och rubrik Ordet ANSVAR!... ett ord som enligt Svenska akademins ordlista betyder att "Svara an." Och jag läser vidare i den gedigna ordlistan: Ansvar är citat: "skyldighet att se till att viss verksamhet fungerar och att ta konsekvenserna om så inte sker." Jesus hade ingen akademins ordlista, inte heller Paulus som skrev sitt brev till den kristna församlingen i Rom, eller profeten Jeremia som talade till människorna i Babylon som tvingats flytta, till ett främmande land. Men alla tre talar om ansvar ett samhällsansvar, på olika sätt i de texter som vi lyssnat till idag. När vi några stycken satt och samtalade i tisdagskväll om dessa olika bibelberättelser, kunde vi konstatera att det finns så mycket likheter mellan det som hände för tvåtusen år sedan och det som händer i vårt samhälle idag. På Jesus tid fanns det också motsättningar i samhället, en del ville absolut inte acceptera de styrandes lagar och förordningar, medan andra ville följa dem.

Nu var det ju också så att Jesus började bli en "obekväm typ" i samhället, han kom med helt nya värderingar, han tog t.ex. de svaga i försvar, som barn, kvinnor och andra som samhället inte värderade särskilt högt. Detta var mycket radikalt och gick emot hela etablissemangen av den styrande överheten. En överhet som endast såg till sitt eget välmående! Jag tycker mig höra konversationen i högkvarterets styrelserum: - "Tänk om denne Jesus får folket med sig, på alla sina galna idéer: "att alla människor skulle vara lika mycket värda", otrolig, då skulle ju vi i överheten inte få behålla våra privilegier, vår välfärd och status. Nej, därför måste han röjas ur vägen, men vi får göra det på ett snyggt sätt".

Därför skulle de nu snärja Jesus med sin fråga om det var rätt eller inte, att betala skatt till den romerska ockupationsmakten med kejsaren i spetsen.

Om nu Jesus skulle svara ja till att betala skatt så skulle han få både den inhemska överheten och en stor del av folket emot sig. Och skulle Jesus svara nej till att betala skatt, så skulle den romerska makten arresteras honom för uppvigling. Jesus visste vad de var ute efter, men svarade ändå på frågan. Och här visar Jesus på ett imponerande sätt, vad samhällsansvar är: "Ge kejsaren det som tillhör honom, och Gud det som tillhör Gud." Det ena utesluter inte det andra. Jesus påminner oss här om att vi tillhör Gud, vi är Guds medarbetare här på jorden, medarbetare med Jesus Kristus som vår förebild. Jesus som såg till människornas nöd, Jesus som bjöd in och samtalade med människor över alla samhällsgränser. Jesus som bröt tabun och regler som inte gynnade människor, utan som endast var förlamande och förtryckande. Jesus som upprättade människor som var tyngda av olika slags bördor. Jesus har tydligt visat oss hur vi ska ta vårt samhällsansvar, hur vi ska svara an på det rop som kommer från våra medmänniskor på olika sätt och i olika livssituationer. Vi är nog alla starkt berörda av ropen från alla de tusen och åter tusentals människor som idag är på flykt från krigets fasor och omänskliga förhållanden, och där många nu kommer till vårt land för att söka skydd. Vi har ett ansvar att svara an på deras rop om hjälp. Samtidigt har vi också ett ansvar att möta dem på ett människovärdigt sätt, att se dem som enskilda individer och inte bara en allmän folkhop. Därför blir det alltmer tydligt att fler länder måste ta sitt ansvar för alla dessa våra medmänniskor som är på flykt. Att ta vårt samhällsansvar handlar också om att svara an på alla som bor och lever här sen tidigare, för våra barn och ungdomar, våra gamla, de sjuka, svaga och utsatta. Samhällsansvar är också att värna och förvalta naturen och miljön, så att vi kan leva i Guds skapelse, även i kommande generationer.

Jag tänker återigen på ordet "Ansvar's" betydelse: Ansvar är: "skyldighet att se till att viss verksamhet fungerar och att ta konsekvenserna om så inte sker." Orden berör mig starkt. Vad händer när vi inte tar vårt ansvar?

Vilka konsekvenser blir det när barn far illa, ungdomar springer vind för våg, när de gamla vanvårdas? Vilka konsekvenser blir det när vi missköter vår skapelse? Vilka konsekvenser får det när flyende människor möts av taggtråd och styvnackad överhet, på den ena platsen efter den andra? Vilka konsekvenser ska vi förbereda oss på att få se? Kyrkan., dvs. alla döpta kristna, är alla kallade att bidra och tala om de kristna etiska värderingarna i samhällets olika diskussioner. Det finns många olika vägar att göra detta på, alltifrån personliga möten och samtal, till det stora flödet av media som finns idag, med Facebook, Twitter och andra digitala redskap. Vi är alla kallade att stå upp för det största budet av alla: Kärlekens bud, det bud som inte fokuserar på min egen välfärd och status, utan som svarar an på mina medmänniskors rop på hjälp.

Och det förunderliga är att desto mer Kärlek vi ger ut, desto mer växer kärleken inom oss själva. och desto mer växer kärleken inom de människor som vi möter med kärlek. Kärleken har en förunderlig kraft. Vi fick ett tydligt och konkret exempel på det i vår dagstidning i morse, där den mördade elevassistentens bror i Trollhättan säger: "Vi känner inget hat mot gärningsmannen, för min bror gav oss så mycket kärlek. Det finns ingen plats för hat i våra hjärtan" Kärleken är en gåva från Gud. En gåva som vi får ta emot i vår relation till Gud, i gudstjänsten, i Ordet och i Nattvarden. Här får vi också ta emot kraft, mod och vägledning för att kunna gå ut i världen och vara Guds medarbetare och sprida kärleken där vi är satta att verka. Amen

Monica Ivarsson
Församlingspräst

O, Betlehem Du lilla stad

Vi måste be till vår Herre och Mästare att alla murar, både i våra hjärtan och runt det nutida Betlehem, må rivas omgäende, murar som gör den heliga staden till en isolerad plats och isolerar människor där från världen i övrigt.

Här föddes vår frälsare i en bestämd tid, i en bestämd och angiven, men ganska oansenlig och bortglömd stad. Staden Betlehem var utgångspunkten för den största uppgiften som funnits på jorden och som givits åt någon: fred och försöning mellan människor och nationer och frälsning hos Gud vår fader.

Det handlar om Betlehem i våra hjärtan – låt det bli ett fredsbudskap i vår tid! I Lukasevangeliet läser vi: ”låt oss gå till Betlehem och se det som där har skett och som Herren har kungjort för oss”. Herdarna såg barnet i krubban och de ”vände tillbaka och prisade och lovade Gud för allt vad de fått höra och se.” De tog emot Jesus i sina hjärtan och uppfylldes av glädje. Att ta emot honom är att ta emot friden, tryggheten och glädjen, som behövs mer än någonsin.

Tecken för vår tid

I vår svenska Psalmbok läser vi följande ord i psalm 269 vers 5:

”Ångest skall bytas i frid som oss gläder.

Plåga skall vändas i hälsa och hopp...”

Betlehem ligger där än i dag som ett tecken på att Gud kom in i en trasig värld, för att ge den ett hopp om frid genom ordet, som tog mänsklig gestalt i barnet som föddes i den lilla staden.

I dag har den många blickar riktade mot sig trots att den är muromgärdad och isolerad. Men Dess budskap får inte isoleras, ja det kan inte isoleras!

*O Betlehem du lilla stad,
hur tyst du ligger där
försänkt i djup och drömlös sömn, när
skapar undret sker
en stjärna tänds o mörkret har
över den ej makt
o alla släktens hopp o tro,
stämt möte denna natt*

*Du barn av Betlehem vi ber,
ge våra ögon ljus
o rena hjärtat att vi kan
med dig bli barn hos Gud
nu sjunger änglaskaror guds lov
o vi med den
o kom till oss bli hos oss kvar
guds son Emanuel*

Anders Boström,
1:e vice förbundsordförande

Dikt av Britt G Hallqvist

*På vägarna ute i världen
går de som har mistat sitt hem,
de hungriga, ledsna och frusna.*

*Vår Fader, var nådig mot dem!
Från arbete, hemland och vänner
miljoner i ångest har flytt.*

*O Gud, ge dem tryggheten åter
och låt dem få börja på nytt!
Var skulle de möta din kärlek
om inte hos oss, vi som har
vårt dagliga bröd och vår frihet
vårt hem och vårt fosterland kvar!*

*Så väck i oss alla din kärlek
som alltid vet utväg och råd
och lär oss: att giva är saligt,
att hjälpa är glädje och nåd.*

Ur "Bönbok för barn"

Jubileum i Trollhättans lekmannakår

I vackert vårväder samlades på pingstaftonen ett 40-tal medlemmar ute på Gräsvikens kurs- och lägergård för att fira Trollhättans lekmannakårs 85-års jubileum.

Ordförande Gudrun Eklund hälsade alla varmt välkomna och inbjöd till en festlig lunch, där sång och musik framfördes av gruppen Treåkomp. Enar Gerenmark, som varit medlem i 50 år, uppmärksammades och uppvaktades med blommor.

Efter lunchen hölls föredrag av kyrkoherde em Lennart Börjeson, Lidköping, som talade om 'Trons vittnen i gången tid och nutid.' Kaffe, tårta och god gemenskap följde.

Felicia, Violetta och Lotta anrättade den goda lunchen och tårtorna.

Text och foto:
Lars-Åke Petersson

Sång- och musikgruppen Treåkomp: Lena Eklund (cello), Elisabeth Emanuelsson (piano) och Helena Johansson (flöjt).

Härvid framfördes också en skriven hälsning från kårens hedersordförande, Henry Gerenmark, som pga sjukdom var förhindrad att delta.

I kapellet fick man sedan lyssna till ett mycket finstämt, varierat och njutbart sång- och musikprogram av Treåkomp. Lekmannakårens kaplan, Lars-Åke Petersson, tackade för skönsång och välljud och avslutade jubileet med dikt och bön.

Dagens föredragshållare, kyrkoherde em Lennart Börjeson med hustru Rigmor.

Kyrksöndag i Österåker

En underbart vacker höstdag samlades 25 st av Strängnäs stifts lekmän till Kyrksöndag i Österåker. Söndagens tema "Att leva tillsammans" passade så bra. Det känns så skönt att samlas i Guds hus och lyssna till Ordet. Några hade åkt långt så att kårordföranden Per Carlstedt hälsade oss välkomna med kaffe före gudstjänsten smakade bra.

Högmässan leddes av tf kyrkoherden Maud Nimheim Ottosson. För musiken svarade Christian Wallentin och Roger Freman. Lite ovanligt: som trosbekännelse sjöng vi psalmen 766, det kändes bra som omväxling. Att be och fira nattvard tillsammans är en nåd som förunnas oss. Efter gudstjänsten förflyttade vi oss till församlingshemmet som är en före detta

prästbostad. Där bjöds på mustig grönsakssoppa och hembakt bröd. Kyrkoherden var med oss här också och var en flitig lottköpare i det obligatoriska lotteriet.

Altaret

Hembygdsrörelsen och kyrkan har mycket gemensamt. Därför kändes det naturligt att få lyssna till hembygdsförningens ordförande Arne Westbergs berättelse om bygden. I nästan varje gammal socken finns en större gård eller herrgård, som haft betydelse för bygden.

I Österåker heter den gården Forsby. Arne kunde allt om bygdens historia och människorna som levt där. Det var så intressant att lyssna till honom. Han visade oss Österåkersdräkten, som tillsammans med Vingåkersdräkten är bland de mest kända och burna folkdräkterna. Han berättade även om de vita träkorsen på kyrkogården, som man bevarat och nu underhåller.

Beryll lämnade sedan information om vad som händer och är på gång både på riksplånet och i stiftet för oss lekmän. Som avslutning på en fin dag höll kyrkoherden en kort andakt, Där sa hon även några för oss så tankvärda ord: "Jesus gick inte till templet och valde fariseer och skriftlärde som sina lärjungar. Nej, han gick ut och valde fiskare och bönder och enkelt vanligt folk. Ta till er detta och var stolta över ert uppdrag ni lekmän!" Vi kunde efter ännu en kopp kaffe med rulltårter med tacksamhet över en innehållsrik och givande dag lämna Österåker.

Arne Westberg berättar om Österåkersbygden

Högmässa

Text o foto
Beryll Grandell
Ordförande
Strängnäs stift

"Att arbeta i ebolasmittat land"

Gerd Holmström och Hans Eskilsson som fått blommor som tack..

Församlingsskåren har haft medlemsmöte med temat: "Att arbeta i ebolasmittat land". Det var Hans Eskilsson som berättade och visade bilder från hans resor i bl. a. Sudan. Han har i fyra års tid varit utomlands 1-2 mån varje år för att bidra i kampen mot den svåra virussjukdomen ebola.

Hans Eskilsson som i vanliga fall arbetar som elektriker har ett starkt engagemang i att hjälpa de drabbade människorna och har genom MSB = Myndighet för samhällsberedskap, valt att åka ut för att delta i många projek.

Det var verkligen många starka och äventyrliga berättelser och bilder från hans resor. Med humor och värmedelgav han oss många helt fantastiska episoder och händelser. Än så länge finns ingen säker bot för ebola, de flesta dör sorgligt nog-----men vilken glädje för de som trots allt tillfrisknar.

Ett tjugotal medlemmar hade mött upp för att ta del i föredraget och vi var imponerade! Vår ordförande Gerd Holmström och kassören Majvor Öster berättade om höstkonventet i Insjön, läste brev från vår nye biskop Mikael Mogren och att pengar skänkts till flyktingarbetet. Tack-samma avslutade vi kvällen med god smörgåsbuffe, psalmsång och en liten andakt.

Barbro Slaug
Köpingsbygds församlingsskåre

De tre vise männen

Kungar från Tarshish och fjärran kuster skall komma med gåvor. Kungar från Saba och Seba skall bära fram sin tribut.” (Ps 72:10).

”När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid kom några österländska stjärntydare till Jerusalem och frågade: ”Var finns judarnas nyfödde kung. Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom. De gick in i huset och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor; guld, rökelse och myrra. I en dröm blev de sedan tillsagda att inte återvända till Herodes, och de tog en annan väg hem till sitt land.” (Matt 2:1-3 och 11-12)

Detta är vad som står skrivet i vår bibel om de tre vise männen och kring dessa verser har en rik flora av myter vuxit fram. Det finns väl ingen julkrubba i vårt land utan dessa tre personer och det framföres inget julspel utan dem.

Men vilka var de och var de verkligen tre. I västerländsk tradition har man antagit att de var tre, eftersom de hade tre slags gåvor, guld, rökelse och myrra men i den tidiga kristna kyrkan visas olika antal i olika avbildningar. En målning i Domitillas katakomber i Rom visar fyra personer och en vas i Kirchemuseet avbildar åtta vise män. I östlig tradition anges antalet till tolv.

Tidigt uppstod en rad legender och männen fick i den västliga kyrkan namnen Caspar, Melchior och Balthasar. I den syrianska kyrkan används Larvandad, Hormisdas och Gushnasap, namn som alla kan ha persiskt ursprung liksom det i bibeln ursprungligen använda ordet mager för stjärntydare. Magerna utgjorde i det persiska väldet en klass som fungerade som vetenskapsmän, (stjärntydare och alkemister), diplomater och rådgivare vid hovet.

De vise männens besök hos Jesus firas i den västliga traditionen på trettondagen. När de faktiskt kom talar bibeltexterna inte om. Om vi utgår från att stjärnan tändes på Jesu födelsedag, så kan knappast de vise männen ha hunnit fram den första månaden därefter. Det står ju att de gick in i huset och fann barnet. Josef hade uppenbarligen hunnit skaffa familjen en bostad för man kan ju förutsätta att vistelsen i stallen var tillfällig. I Matt 2:11 står det vidare: ”När de hade gett sig av visade sig Herrens ängel för Josef och sade ”Stig upp och tag med barnet och hans mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig, ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det.” Och Josef steg upp och tog om natten med sig barnet och hans mor och begav sig till Egypten”. Men enligt Lukas frambar Josef och Maria barnet i templet i Jerusalem när pojken var 40 dagar gammal.

Av detta tycker jag man kan dra slutsatsen att de vise männens besök inträffade efter tempelbesöket d v s minst 40 dagar efter födelsen.

Vad blev det av de tre vise männen sedan. Från tidiga kristna källor härstammar berättelsen om deras dop genom aposteln Thomas och om deras biskopsvärdighet, om en gemensam julfest år 54 och deras död omedelbart därefter och om upphittande av deras ben.

Födelsekyrkan i Betlehem byggdes på initiativ av Konstantin den stores mor, sankta Helena på 300-talet. Ovanför porten till kyrkan avbildade hon de tre vise männen med typiska persiska kläder. Enligt en tradition skonade därför den persiska armén kyrkan, då den förstörde andra kristna kyrkor år 614. Det var Helena som fann relikerna efter de vise männen, som till en början förvarades i födelsekyrkan men som senare via Konstantinopel hamnade i Milano. Efter Milanos underkuvande förde kanslern Barbarossa relikerna till Kölnerdomen som en gåva 1164.

Slutligen kan nämnas att i katolska kyrkan finns ett utbrett bruk med stjärnsångare juletid, som går från hus till hus, ber om en gåva och välsignar huset, varvid de vise männens initialer C + M + B skrivs på husets port och därur utvecklades välsignelsen ”Christus Mansionem Benedictat”, Kristus välsigne huset”. Många är således myterna och legenderna kring de vise männen, men en sak är nog ganska klar. I stallen uppträdde de inte. Men visst pryder de sin plats i våra krubbor så för allt i världen låt dem stanna kvar.

Rolf Beck
Täby

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund
Uppsala stift

Höstkönvent i Vendel söndagen den 27 september. Styrelsen bjöd in lekman-kåreerna i stiftet till en stunds samvaro. Av olika anledningar var deltagandet mindre än vanligt.

Flest kom från Enköping och vår egen kår. Fika serverades vid ankomsten och därefter höll Britt i söndagsmässan. Kollekten gick till kyrkans internationella arbete.

Kurt Nyberg berättar om Vendels kyrka

Lunch med alternativen raggmunk o fläsk eller lax. Raggmunk var populärast. Deltagarna samlades sedan vid norra Stigluckan där Kurt Nyberg började sin berättelse om Vendels kyrka.

Kurt förmedlade Vendels kyrkas betydelse vid tiden för byggandet för över 700 år sedan.

Många namn och detaljer, som vi måste få höra igen för att komma ihåg. Uppskattat var det i alla fall.

Dagen avslutades med fika innan hemfärd. Tack till alla i kåren som hjälpte till så deltagarna kände sig omhändertagna

Klas Tufvesson
Kassör
Uppsala stiftskonventsråd

HÖSTKONVENT I INSJÖN

VÄSTERÅS STIFTS LEKMANNAFÖRBUND

I strålände höstsol reste kåreerna i Västerås stift till Insjön för att delta i höstkönventet. Vid framkomsten välkomnades vi med gott kaffe och goda smörgåsar i församlingshemmet i Ål. Eftersom en del av oss hade rest långt var förtäringen efterlängtat.

Sedan promenerade vi den lilla biten från församlingshemmet till kyrkan där vi firade mäsä. Den kvinnliga prästen höll en engagerande predikan med många tankvärda ord. I församlingshemmet serverades en god lunch med lax, romsås och sallad. Efter trevlig samvaro vid lunchen öppnade ordförande Gerd Holmström höstmötet. Hon började med att tacka församlingen i Ål för ett varmt mottagande. Eftersom kåreernas stadgar ej bör avvika från lekmanaförbundets, frågade Gerd om någon kår har stadgar som avviker. Ingen närvarande kår ansåg att deras stadgar hade avvikelser.

Gerd talade om att vår nya biskop Mikael Mogren gärna hade närvarat, men annat upptog hans tid. Hon läste upp ett brev från biskopen, där han b.l.a skrev: "Jag är glad över all kraft som finns i er organisation. Glöm ej att ni bygger för framtiden." Gerd deltog i Västerås domkyrka när han välkomnades. Vid det tillfället skänkte kåreerna pengar till flyktarbetet.

Halva stiftskollekten går till kåreerna den 3 april 2016. När kåren i Köping fick del av kollekten i år, medverkade kårmedlemmarna vid gudstjänsten med textläsning och bön samt ordnade med kyrkkaffe. Hon uppmanade kåreerna att på liknande sätt visa sin tacksamhet. En fråga till kåreerna ställdes: "Vem vill ta hand om vårkonventet?" Gerd tar emot förslag. Kassör Birgitta Mattsson redogjorde för resultatrapporten per 30/9-15. Ekonomin är god så även i år kommer kåreerna att få ett penningbidrag på 3000:-.

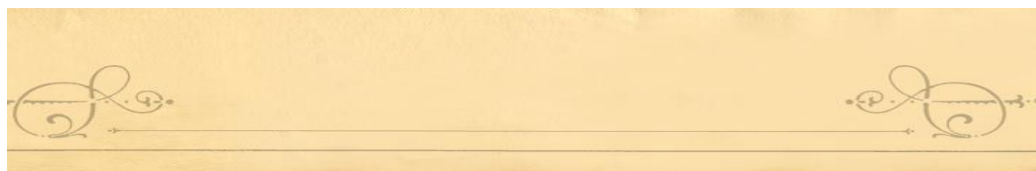
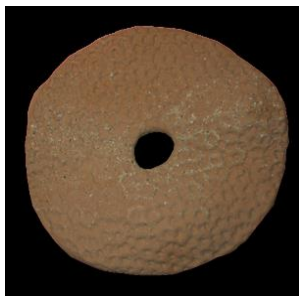
Gerd avslutade mötet och hälsade Anne-Marie Portström välkommen för att berätta om sin vistelse på sanatorium i Apelviken.

Anne-Marie berättade hur hon som 3-åring drabbades av tuberkulos i ett ben och hur hon fick resa till Apelviken i närheten av Varberg, för behandlingar. Hon sa att sanatoriet startade på en bondgård i Apelviken av en läkare i Varberg Johan Almer, från början var verksamheten endast på sommarhalvåret. 1915 byggdes ett nytt sanatorium och patienter kunde vistas där året om. Idag är sanatoriet ombyggt till ett lyxspa.

Lilla 3-åriga Anne-Marie fick ligga i gipsvagg i 4 år, huvud och armar var det enda hon kunde röra. De var 40 patienter på salen. Hon längtade hem och såg fram emot de få gånger när hennes pappa kom på besök, vid de tillfällena övernattade han under ett träd i parken. Sista året hon vistades på sanatoriet fick hon en läderkorsett och gångträning. Efter 5 år kom hon hem och efter ytterligare 10 månader fick hon börja skolan. Anne-Marie kom ihåg en sjuksköterska som var mycket kärleksfull och engagerad hon hette Magda. Hon arbetade från klockan 7 till 20, 6 dagar i veckan och hennes månadslön var 19 kronor. Det här var i början på 40-talet. Gerd tackade Anne-Marie med en blomma för ett intressant och gripande föredrag. Ett stort tack till de som ordnat en fin dag i Ål. Deltagarna åkte hem i ett härligt höstväder med höstens alla färger.

Majvor Öster

STIFTELSEN BRÖDET

Nyhetsbrev till vänner och understödjare

December 2015

Kära Vänner och Understödjare!

Den 8 november firade vi Stiftelsen Brödets 20-årsjubileum vid en musikgudstjänst i Gustaf Adolfskyrkan i Stockholm, där Arne Wikström predikade och Kristina Shtegman, Breviks kyrkokör, Sven-Thure Tisell, Dilja Hakimova och Gulvira Muripa medverkade med sång och musik. Lena Åkerlund berättade om stiftelsens verksamhet.

Kort information om Stiftelsen Brödet

Stiftelsen bildades 1995 av Lena Åkerlund och Karin Bergqvist

Stiftelsens syfte: Bedriva hjälpverksamhet på kristen grund

Nuvarande styrelse: 4 ledamöter och 3 suppleanter

Omsättning 2014: Nästan 1,4 Mkr vartill kommer värdet av skänkta och insamlade kläder och skolmöbler

Stiftelsen har s.k. 90-konto

Gudstjänst c:a 10 ggr/år och fäbodgudstjänst 1 gång/år

Bidrag erhålls från privatpersoner, kollektor från församlingar och lekmanaförbund, bidrag från några andra organisationer och julgåvor från ett par företag.

Tre långvariga och större projekt

- Blindskola i Västbengalen, Indien
- Projekt för romska barn i Floresti, Rumänien – fotona nedan är från Florestiprojektet
- Projekt för romska barn i Voivodeni, Rumänien

Punktinsatser

- Matdistribution till fattiga i Estland
- Mat och skolgång till föräldralösa barn i Tanzania
- Bidrag till ett barnhem i katastrofdrabbat område i Japan
- Sommarläger för barn i Lettland, Rumänien, Vitryssland
- Julklappar till handikappade och fängslade barn i Vitryssland samt fattiga barn i Rumänien och Moldavien
- Bidrag till blindskola i Bhutan
- Bidrag till romsk skola i Makedonien
- Bidrag till skolbyggen i Indien
- Bidrag till sjukhusutrustning i Indien
- Bidrag till församling i Kashmir, Indien
- Transport av kläder, skolmöbler m.m. till Rumänien

Gudstjänst våren 2016: 24/1, 21/2, 13/3, 24/4, 15/5, 12/6

Vi avslutar brevet med en dikt av Karin Bergqvist, som var med i stiftelsens styrelse från allra första början ända fram till maj 2012 då hon vid 85 års ålder avled.

*Herre
ge oss livets bröd
när våra hjärtan hungrar
ge oss levande vatten
när vi förmäktar av törst*

*Herre
ge oss livets ljus
när vi inte ser vägen
när vi inte längre ser
Din kärlek*

*Herre
Uppfyll oss med Dig själv
så att vår vandring
här på jorden
blir ödmjuk och trygg*

Tack för Ditt stöd! Varma hälsningar

från **Stiftelsen Brödet** och hela styrelsen

Lena, Arne, Bo, Roger, Elisabeth, Ivar, Marianne

Bilderna visar stiftelsens skolprojekt för romska barn i byn Floresti, Rumänien, och distribution av kläder och andra förnödenheter till de romska elevernas familjer

Stiftelsen Brödet - BG 900-4201 och PG 90 04 20-1 och Swish 1232909372

Org.nr: 802401-2844, www.stiftelsenbrodet.nu, e-mail: akerlund.lena@gmail.com

Stiftelsen Brödet, c/o L.Åkerlund, Grev Turg. 64, 114 38 Stockholm Tel: 070-2545233

Styrelse: Lena Åkerlund, ordf, Roger Arvidsson, sekr, Bo Claesson, Arne Wikström

Suppl: Ivar Boman, Elisabeth Kedland Hofberg, Marianne Uppmark

Höstkonvent i Gränna

Ett kors tillverkat från golvtiljorna i den tidigare nedbrända kyrkan 1889.

Gränna kyrka med Visingsö i fonden

Lokalavdelningarna och kårerna i Växjö stift samlades lördagen den 3 oktober 2015 till höstkonvent i Gränna med Gränna lekmanakår som arrangör och värd. Konventet samlade ett sextiotall lekmän, vigda och anställda i kyrkan inräknade. En skriftlig inbjudan hade sänts till samtliga kårer (lokalavdelningar) i stiftet med en inkluderande varm inbjudan formulerad – Varmt välkomna att dela en dags gemenskap med andlig och kyrkohistorisk fördjupning, välkomna till polkagrisarnas och päronens stad, till Vätterns pärla, ”Öster, väster norr och söder, korsets armar överskygga – alla äro våra bröder. . .” (Sv Ps 102 v.3)

Efter välkomstkaffe i församlingshemmet inleddes konventet i Gränna kyrka med bön och välkomsthälsning ledd av Grännakårens ordförande **Anne-Marie Sjöo** följt av **Ing-Britt Markström**. Därefter firades mässa under ledning av kyrkoherde emeritus **Torgny Lundqvist**. Inför den helige Mikael's dag fick vi lyssna till uppmaningen från Gud till de sjuttio två utsända som glada kom tillbaka, uppmaningen att inte glädja sig över att andarna lydde dem, utan över att deras namn var upptecknade i himlen. (**Luk 10:17-20**).

Som kyrkvärd och medlem i lekmanaförbundet biträdde **Ing-Britt Markström** vid utdelandet av nattvardsgåvorna.

I anslutning till mässan berättade Torgny om kyrkan, dess historia, kyrkorummet och kyrkans inventarier mm. Torgny berättade att den första stenkyrkan på samma plats som den nuvarande kyrkan byggdes i mitten av 1100-talet.

De ursprungliga grundmurarna finns ännu bevarade under kyrkans golv. När Gränna blev stad 1652 bekostade stadens grundare **Per Brahe d.y.** ett stentorn i väster. Under åren 1689-1696 utvidgades kyrkan åt norr och söder, och fick därigenom en kvadratisk form. Kyrkan förstördes helt vid en brand år 1889, men återuppbyggdes på samma grund till sin nuvarande form och återinvigdes den 15 september 1895.

Några av deltagarna i lekmanaförbundets höstkonvent i Gränna

Anne-Marie Sjö, Grännakårens ordförande, inleder konventet och hälsar deltagarna välkomna

Till kyrkans yttre har den nu en stil i nybarock med vita murar och ett koppartak. Kyrkan restaurerades invändigt år 1988, då kyrkorummet fick den utformning som det har i dag.

I kyrkan finns som äldsta föremål en fönstersten från den första stenkyrkan, nu med ett Mariafönster, utformat av **Astrid Thesselius**. Dopfunten i sten är från mitten av 1200-talet med ett dopfat från 1637. Ett sakramentskåp har daterats till 1400-talet och den äldsta ljuskronan är från 1682. De i koret uppställda altarringarna ingick ursprungligen i ett altarskåp från 1722. I taket hänger ett stort triumfkrcifix, snidat av **Eva Spångberg**, och placerat i kyrkan i samband med kyrkans återöppnande 1988.

Med läktare och extrastolar kan kyrkan vid högtider erbjuda 600 sittplatser där bänkkvarteret i kyrkans mitt rymmer 200 platser och sidokoret, Maria-kapellet, har plats för 20. Kyrkans orgel som har 34 stämmor fördelade på tre manualer och pedal byggdes 1895 av Åkerman & Lund och förnyades 1970 av orgelfirman Hammarberg.

Närmast kommande programpunkt var ett föredrag med bildföreläsning av prästen **Sandra Antonsson** som under viss tid hade besökt och arbetat i Sydafrika. Temat för Sandras föredrag var **"Möte med kyrkoliv i Södra Afrika"**.

Sandra berättade om sina erfarenheter av ett inspirerat lekmannaengagemang och fick oss att inse att vi har mycket att lära från våra afrikanska trossyskon.

Därefter samlades alla för gruppfoto-fering på kyrktrappan framför kyrkans västra sida. Så fanns det tid för att på egen hand promenera och bese staden och inte minst under denna soliga och vackra höstdag begrunda den sköna utsikt som staden erbjuder ut över Vättern och Visingsö.

Vi bjöds härefter in till en välsmakande lunch i Grennaskolans matsal.

En medeltida sten som ram för en sent designad Maria med Jesusbarnet.

Föredrag med Sandra Antonsson, präst och verksam viss tid i Södra Afrika - "Möte med kyrkoliv i södra Afrika". Har vi något att lära från våra afrikanska trossyskon?

Efter lunchen samlades vi i kyrkans församlingshem. Där fick vi lyssna till ytterligare ett föredrag, nu av komminister **Ulf Winddotter** som med bilder och statistik tog oss med in i immigrationshistorien – svenska medborgares emigration till Förenta Staterna och emigranternas levnadsvillkor och verklighet företrädesvis under tidsperioden 1851 – 1930.

Temat för Ulfs föredrag var **"Svenska-merikanerna som valde 'fel kyrka'."** Efter information och samtal samt gemenskap kring eftermiddagskaffe med kaka avslutades konventet med en andakt, ledd av **Ing-Britt Markström**.

I tacksamhet till Gud, till Växjö stifts-konventsråd och till Gränna lekman-nå bevarar vi detta höstkonvent i ljus-aste minne!

Anders Nordberg
Förbundsordförande

Några av deltagarna i lekmanförbun-dets höstkonvent i Gränna

25 oktober 2015 bjöd Väsby lekmanakår in till 70 års jubileum.

Festmessa i Väsby 1100- tals kyrka under temat samhällsansvar.

Sång av Kullabygdens kammarkör under ledning av Cecilia Alling Andersen, bl a Nordens äldsta psalm från Island; "Heyr, himla smithur" av Kolbeinn Tumason, och "I will praise Thee, O Lord" av K Nystedt. Väsby församlingspräst Monica Ivarsson predikade över dagens ämne, Samhällsansvar. En predikan som Monica gärna delar med sig till Lekman i Kyrkan. Många "lekmän", kyrkbesökare samt kören bidrog till dagens härliga och mäktiga psalmsång. Psalmerna nr 4, 790, och 288,297 sjöngs. Stina Arvidsson och Gunilla Pedersen som är med i kårrådet samt församlingsrådet i Väsby, tjänstgjorde som kyrkvårdar denna dag.

Kurt Mellby, Gertrud och Egon Svensson samt Hasse Johansson

Efter gudstjänsten gick vi i härligt höstsolsken den korta sträckan till prästgården. Det bjöds på lunch bestående av lax och potatis. Stämningen var mycket god med samtal och härliga skratt. Många möten med vänner men också nya bekantskaper. Drygt 50 personer hade anmält sig till lunchen. Ordförande Kjell-Arne Green gjorde en kort historisk berättelse.

Församlingspräst Monica Ivarsson i samtal med Marie Nederman

Kåren bildades under namnet Väsby kyrkobrodrakår 1945 av byns lärare, präst samt några bönder. Till ordförande valdes läraren Louis Ingelmark. I början var det endast bröder, 11 stycken, som träffades i hemmen. 1960 flyttades träffarna till prästgården, till Andreassalen.

Senare bjöds kvinnorna med men inte förän 1984 fick kvinnor gå med som medlemmar. Kåren bytte också namn till Lekmanakåren. Idag är antalet medlemmar 48 varav övervägande delen är kvinnor. Kåren har endast haft tre ordföranden,

Louis Ingelmark, Knut Ohlsson och nuvarande Kjell-Arne Green. Nuvarande sekreterare är Robert Andersson som har innehaft posten sedan 1979. Idag är Robert 90 år fyllda. Kårrådet 2015 består förutom ordförande av Gunnel Andersson, Robert Andersson, Stina Arvidsson samt Gunilla Pedersen. Kåren har träffat en gång i månaden då gäster bjuds in för fördjupning i olika frågor. En gång om året åker kåren tillsammans med syföreningen på utfärd. Kåren ansvarar för kaffeservering i allhelgonatid då många besökare kommer till kyrkogård och kyrka. Kårens ordförande Kjell Green sjöng "Ovan regnbågen", Långt bortom rymder vida samt Fader Vår tillsammans med kårens ständige musiker Leif Alhberg. Förbundsordförande Anders Nordberg överlämnade ett diplom med hänvisning till 1 Petr 4:10-11 samt en gåva till Svenska kyrkans internationella verksamhet.

Kullabygdens kammarkör under ledning av Cecilia Alling Andersen.

Gästerna utanför Väsby prästgård. Fotograf Tord Holmstedt

Brunnby församlingskår, representerad av Lena Jarring lyckönskade Väsbykåren med ett ord från Rom.15:13. Vikens kårordförande Marie Nederman hade med sig en vacker orkidé som nu pryder entrén i Prästgården. Ekeby församlingskår, genom Egon Svensson, en gåva till Svenska Kyrkans internationella arbete.

Fr v Kjell-Arne Green och Kurt Mellby

Kropp's lekmanakår, genom Mellby, lyckönskade med en gåva till IM. Magnus Wittgren kom från Svenska kyrkans lekmanaförbund i Lunds stift, förutom en gåva till Svenska kyrkans internationella arbete förmedlade psaltaren 71:15. Lekmanakåren har ett stort och viktigt uppdrag idag att vara en levande kår och tillsammans med förtroendevalda, anställda och präster utgöra en församlingskärna. En härlig dag med glädje, gemenskap och flödande höstsol över Väsby!

Text Gertrud Green

Foto

Anders Nordberg och Tord Holmstedt

TACKSÄGELDEDAGEN I DJURSDALA FÖRSAMLING

Populäraste vara brukar vara den nu 95-åriga Elsas hembakade Wienerbröd!

Södra Vi församlingsskär är versamma i Södra Vi – Djursdala församling i södra Linköpings stift som är ett enför-samlingsskär med dryga två tusen kyrkotillhöriga. Skären har 30 medlem-mar och har månadsvisa träffar, oftast hemma hos medlemmarna. Medlem-mar ur skären är delaktiga i gudstjänst-livet genom att bland annat ansvara för regelbundna textläsningar. Man med-verkar även vid gudstjänster vid äldre-boendet Vidala.

Tidigare år har temat varit ”skördefest”, ”skogsbacke” m.m. Efter gudstjänsten auktion-eras allt ut och pengarna an-vänds till olika ändamål, bland annat till julblommor till de bo-ende på äldreboendet i Södra Vi. Årets auktion inbringade 3 700 kronor, bara mjölkordet gick för 500 kronor. Populär-aste vara brukar vara den nu 95-åriga Elsas hembakade Vi-nerbröd! Ständig auktionist är Kyrkoherden i Södra vi, Lars Fältjäger.

Jan Henriksson
Ordförande
Förskamlingsskären.

60-årsjubileum hos Sturkö församlingskår, Lunds stift

Sturkö församlingskår firade 60-års jubileum i Sturkö församlingshem, tisdagen den 6 oktober 2015. I jubileet deltog denna färgrika och vackra höstkväll, en kväll i aftonglans ett trettiotal medlemmar, gratulanter och medverkande. Med värme hälsade församlingskårens ordförande f.d. kyrkoherden i Ramdala, Hans-Lennart Hartler med hustru Karin Hartler de närvarande välkomna. Jubileet kom att innehålla många minnesrika programpunkter, först en historisk exposé fylld av nedslag i kårens historia, sedan återkommande glädjefull, inspirerande, berörande och uppmuntrande sång och musik, en ytterst smakfull måltid, flera hyllningstal och gåvor samt avslutningsvis kaffe med tårter och aftonbön allt i tacksamhet till Gud, över hans kärlek och oändliga nåd.

Hans-Lennart berättade att Sturkö församlingskår, dåvarande **Sturkö kyrkobrodrakår**, bildades i juni månad 1955. Val av styrelse förrättades den 1 oktober samma år. Till ordförande utsågs Fredrik Werner med Erik Gustafsson som sekreterare. Redan den 14 oktober firades intagningshögtid i Sturkö kyrka med högtidstal av redaktör Frylmark. Mycken sång och musik framfördes och altarandakt hölls av kyrkoherdarna F. Mejborn och I. Rundkrants. Kåreerna i Karlskrona och i Lösen/Augerum var

inbjudna till högtiden. Sekreteraren Erik Gustafsson antog sedermera efternamnet Petersson. Erik som alltså var med vid själva starten är värd all respekt och eftertanke samt en eloge förför allt idogt arbete som han under alla år har lagt ned till kårens fromma.

Efter tio år hölls ett enkelt jubileum, närmare bestämt den 28 oktober 1965, i Sturkö prästgård. Jubileet utgjorde en av flera programpunkter under kårens årsmöte. Av intresse kan vara kunskapen om det ekonomiska läget. Inkomsterna resp. utgifterna utgjorde 300 kronor och 61 öre resp. 172 kronor och 5 öre. En medlem vid namn Rågberg höll högtidstal och Rågberg överlämnade ett kyrkobrodrastandar som högtidsgåva.

Efter tjugio år, närmare bestämt 1975, hölls inte något jubileum. Av kårens protokoll från 1975 framgår att kåren hade flera bibelstudier av Galaterbrevet med arbetsnamnet "**Att vara Guds barn**". Församlingens dåvarande präst, **Erik Forsback**, ledde dessa bibelstudier med livliga diskussionsinlägg vid varje sammankomst. Redan i januari månad 1975 beslutade kåren att ta ansvar för sommarens helgmålsböner i Sturkö kyrka, något som kåren med stor akkuratess och omsorg hade skött under åren dessförinnan. Detta gäller också kårens ansvar och omsorg kring församlingens

vägkyrka.

Efter trettio år, närmare bestämt 1985 fick kåren ett nytt namn, lekmannakåren i stället för kyrkobrodrakåren. Längre fram i tiden blev Sturkö lekmannakår Sturkö församlingskår. Kåren hade en sammankomst den 25 april då komminister **Arne Göransson** medverkade med ett program som handlade om Arnes väg till prästämbetet. Under 1985 hölls bibelstudier kring Uppenbarelseboken under ledning av komminister **Ingegerd Blom**. Studierna hade ett genomgående tema: "**den nya sången**".

Efter fyrtio år, närmare bestämt söndagen den 15 oktober 1995, den 18:e söndagen efter Trefaldighet, firades mäsas i Sturkö kyrka under ledning av kyrkoherde emeritus **Jan-Ivar Wideskär** och med dåvarande komministern, numera biskopen i Lunds stift, **Johan Tyrberg** som predikant. Mässan genomfördes efter samma gudstjänstordning som den som gällde vid kårens invigning 1955. Vid högtidssamkväm därefter i Sturkö församlingshem talade bland andra **Erik Petersson** och **Johan Tyrberg**. Jan-Ivar Wideskär överlämnade till kåren en akvarell, målad av hans far, konstnären **Ivar Gustafsson**.

Efter femtio år, närmare bestämt söndagen den 1 maj 2005, var kåren arrangör och medansvarig vid en pilgrimsmässa i Sturkö kyrka. Gästtalare i anslutning till denna mässa var **Helene Sturefelt**. Efter mässan genomförde kåren en pilgrimsvandring till **Uttorps naturreservat** med en avslutande samtalsstund i Sockenstugan.

Senare under detta år, söndagen den 30 oktober, firade kåren sitt 50-årsjubileum. Komminister **Leif Gustafsson** ledde mässan och **Crecendokören** framförde ett flertal sånger. Under ett trivsamt samkväm i Sturkö församlingshem talade bland andra **Jan Rask**, Lomma, med hälsningar från såväl Lekmannaförbundet i Lunds stift som från Lekmannaförbundet på riksnivå. Gåvor lämnades till Lutherhjälpen.

Lennart och Gudrun Karlsson samt Majken Karlsson vid flygeln

Fr v Birgitta Déand, 1:e vice ordf i Stiftskonventsrådet, Hans-Lennart och Karin Hartler.

Närliggande kårer, bland andra Rödebykåren, uppvaktade med blomsterhälsningar. **Hans-Lennart** avslutade sitt jubileumstal över **kårens 60-åriga verksamhet** i djup tacksägelse och bön. Han uttalade – Vi står på tröskeln till att fira tacksägelsedagen.

Under de gångna åren, 60 år, har djupast sett varje dag varit en tacksägelsedag. Men vissa dagar har vi på ett alldeles särskilt sätt känt Guds välsignelse som en nådesflod över våra liv. Må ditt ord, Herre, allt framgent vara våra fötters lykta och ett ljus på vår stig där välsignelse från Herren faller över oss som ett ymnigt höstregn –.

Så övergick jubiléet i en andligt berikande, uppbygglig och minnesrik sångstund där **Gudrun och Lennart Karlsson** från Hasslö under pianoackompanjemang av **Majken Karlsson** förmedlade många kända sånger som vittnar om Guds godhet, närhet, kärlek och oändliga nåd – allt i djupaste tacksamhet. Så erbjöd jubiléet en välsmakande, välsignad och rikligt tilltagen supé med potatissallad och exotisk planka som bestod av alla tänkbara ingredienser – rostbiff, kycklinglår, kiwi, passionsfrukt, anis, vindruvor, tomater, ananas mm – en verklig festmåltid.

Efter supén framförde **Gudrun och Lennart Karlsson** fler sånger under ackompanjemang av **Majken Karlsson**, sånger som varje gång berör den kristna livsnerven. Så inföll den programpunkt som innehöll anmälda gratulations- och hyllningstal. Efter önskemål berättade **Allan Forsberg**, lekmannaförbundets medlemsregistrator och prenumerationsansvarig, om sin erfarenhet av många års arbetsuppgifter med sammanhållning av stiftskonvent, lokalavdelningar (kårer) och lekmanagrupper samt om sammanhållning av ledningsgrupper (ordförande, sekreterare och kassörer) och av medlemmar i lokalavdelningar/kårer och av direktanslutna medlemmar.

Allan framförde därefter lyckönskningar från riksförbundet och från lekmannakåren i Åhus och önskade Guds rika välsignelse över Sturkö församlingsskårs nuvarande och framtida verksamhet.

Ewy Andreasson och **Ingemar Johansson** från Rödeby lekmanakår frambar hälsningar och gratulationer och överlämnade en gåva till minne av jubiléet. Ingemar uttryckte önskemål om fortsatt god samverkan mellan de båda kårerna och såväl Ewy som Ingemar framförde önskemål om Guds välsignelse över Sturkö församlingsskårs nuvarande och framtida verksamhet. **Birgitta Dérand** frambar som medlem och representant för Lunds stifts lekmannaförbund (stiftskonventsråd) hälsningar och gratulationer från stiftsnivå och önskade i likhet

med föregående talare Guds välsignelse över

Sturkö församlings- skårs nuvarande och framtida verksamhet. Birgitta överlämnade en blomstergåva från stiftsledningen.

Undertecknad **Anders Nordberg** frambar hälsningar och gratulationer från lekmannaförbundets förbundsråd och arbetsutskott i tacksamhet till Gud över 60-års fruktbar verksamhet. En 60-årig fruktbar verksamhet bekräftar Guds närvaro, närvaro av Honom som äger all kraft och godhet. En 60-årig fruktbar verksamhet ansluter helt till förbundets stadgar där allas vår uppgift är att ta ansvar, att vara engagerade och att genom bön och genom Guds ord fördjupa vårt andliga liv med de resultat som detta medför. Till minne av jubiléet överlämnades ett diplom från förbundet med den uppmaning och uppmuntran som återfinns i **Första Petrusbrevet 4:10-11** och som lämnas till alla troende, till alla Kristi lärjungar:

”Tjåna varandra, var och en med den nådegåva han har fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former. Den som talar skall komma ihåg att han får sina ord från Gud, den som tjänar att han tjänar med den styrka Gud ger. Låt Gud förhärligas i allt detta genom Jesus Kristus.”

Härutöver upplystes att förbundet till minne av jubiléet lämnar en gåva till Svenska kyrkans internationella verksamhet. Efter ytterligare några sångframträdanden, gemenskap kring borden och sedvanligt gruppfoto serverades kaffe med mycket god tårta därtill.

Så avslutades detta minnesrika jubiléum med andakt och aftonbön ledd av **Hans-Lennart**. I tacksamhet och i glädje för enades alla slutligen i psalm nr 190:

”Bred dina vida vingar, o Jesus över mig, och låt mig stilla vila i ve och väl hos dig. Bli du min ro, min starkhet, min visdom och mitt råd, och låt mig alla dagar få leva av din nåd.

Förlåt mig alla synder, mig rena i ditt blod. Giv mig ett heligt sinne, en vilja ny och god. Tag i din vård och hägnad oss alla stora, små, och låt i frid oss åter till nattens vila gå.”

Anders Nordberg
Förbundsordförande

O, Betlehem Du lilla stad!

I dessa dagar - när vi firar Jul - riktas blickarna hos miljontals människor över hela vår värld mot en liten stad i Mellanöstern, mot staden Betlehem, några kilometer söder om Jerusalem.

Innan ett ungt par som vi känner till namn, Josef och Maria, kom vandrande dit för över 2000 år sedan, var staden i stort sett bortglömd och utan uppmärksamhet.

Plats för grymhet

Här i denna lilla bortglömda stad föddes parets förstfödde son som de gav namnet Jesus (eg. den grekiska formen av det hebreiska namnet Josua). Alltsedan dess har den lilla staden varit en av de mest välkända städerna i världen. Dock börjar kunskapen om den att försvinna i vårt land, att döma av frågetävlingar i radio och TV. Staden Betlehem har varit föremål för storpolitiska överväganden och beslut, den har varit i fromma människors hjärtan och tankar, den har orsakat gräl, osämja och irritation och även grymheter. Betlehem har fr.a. varit mål för vallfärdande pilgrimer och turister. Men, bara en kort tid efter Jesu födelse i Betlehem utspelades här ett av de värsta illdåd man kan tänka sig. Konungen Herodes befälde att alla gossebarn under 2 år skulle dödas i denna stad och i dess omnejd.

Herodes var rädd att få en konkurrent om tronen och kanske förlora sin makt över människorna. Men denna grymhet, som han visade var kanske mer ett utslag av hämndbegär – eftersom de vise männen – stjärntydarna från öster – inte återvände till honom och berättade var Jesusbarnet fanns, trots att de hade funnit honom i Betlehem och gett honom sina gåvor - guld, rökelse och myrra.

Pastoral idyll

För ett antal år sedan hade jag själv förmanen att tillsammans med en grupp svenskar få besöka den berömda staden.

Herdarnas äng skulle vi först besöka. Vilken som är den rätta vet man inte helt säkert. Det finns tre alternativ att välja på. Vår grupp fick besöka den östra herdeängen. Här fanns mycket av idyll. Det pastoral intrycket förstärktes av bilden med en gammal herde och hans får, som gick omkring vid ingången till platsen. En stor grotta - lämplig som stall åt boskapen - fanns vid randen av ängen. Den gav en fin föreställning av hur det kunde ha sett ut där Jesusbarnet föddes i enkelhet i ett stall. Det fanns ju inte plats för dem i härbärgat. Kanske var det här änglasången ljud för herdarna: "Åra åt Gud i höjden och frid på jorden..." – ty en frälsare är född åt er i Davids stad. Vid den korta andakten som hölls i grottan, kändes friden bokstavig, men den varade inte länge.

Stenkastning och polisjakt

Från Herdarnas äng for gruppen till den enligt traditionen rätta födelseplatsen för Jesus. Över den platsen byggdes en kyrka redan på 300 – talet och den har alltsedan dess funnits där.

Jesu födelsekyrka, som räknas som en av de allra äldsta kristna kyrkorna i världen. Initiativtagare till kyrkan var enl. traditionen Konstantin den stores mor Helena, som var en from och ivrig kristen, i en turbulent tid. Väster om kyrkan finns ett torg, med affärer och restauranger på södra och västra sidan, medan polisstationen ligger på den norra sidan. Vi hade inte mer än hunnit kliva av bussen och alla var på väg in i George's restaurang. Då blev det fart på vår chaufför. Snabbt var han inne i bussen igen och körde i stor brådska bort från torget. Han hade upptäckt en fara, som vi andra inte genast såg. Han var van vid oroligheter och turbulens. Men snart var vi alla mitt uppe i dem och hörde av dem. En ung grabb hade gripits av polisen, men lyckats smita ifrån dem. En stor polisjakt startade genast. Uppretade ungdomar kom till torget och en kamp utspelade sig mellan stenkastande ungdomar och skarpskjutande poliser och militärer. Själva tryckte vi inne i vårt ofrivilliga skydd ett par timmar medan smattret från gevär och kulsprutor skapade en beklämd och skrämmande tystnad och fruktan.

Frid och fred bland människor

Här fick vi uppleva hur nära det är mellan fred och krig, mellan idyll och skräck. I den stad varifrån fridsbudskapet utgick en gång, där såg vi med egna ögon hur snabbt säkerheten förgår och hur otrygg denna värld är på grund av människors hat, oförsonlighet och hämndbegär. Just därför är det så viktigt att Julens verkliga och för alla tider giltiga budskap får nå fram till vår tids människor, var de än bor. Vi behöver alla hjälpas åt att ta bort och fördriva allt som döljer och hindrar fridens evangelium att nå ut till människor.